

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ortodoxa kyrkosamfundet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att förvaltningen av det ortodoxa kyrkosamfundet utvecklas så, att kyrkostyrelsen utom vid sammanträden även kan fatta beslut i sektioner och genom tjänstemannabeslut. Det föreslås att biskoparnas ställning som förvaltningsmyndigheter inom stiftet stärks så, att beslutanderätten överförs från kyrkostyrelsen på dem. Det föreslås att kyrkomötets sammansättning ändras så, att den lagfarna assessorn inte är medlem i kyrkomötet å tjänstens vägnar.

Enligt förslaget skall de allmänna förpliktelserna för församlingens tjänsteinnehavare anges i lagen. Den kyrkliga rättsskipningen i första instans ersätts med ett disciplinärt tillrättavisningsförfarande.

Det föreslås att bestämmelserna om val av församlingsfullmäktige revideras och kompletteras. Valet förrättas inte längre vid en

församlingsstämma. Det föreslås att hindren för rösträtt och valbarhet minskas. Vidare föreslås att även ortodoxa församlingar kan bli beviljade befrielse från kyrkoskatt på samma grunder som de som gäller i fråga om andra direkta skatter.

Dessutom föreslås att det i lagen bestäms om kyrkosamfundets ämbetspråk och språket vid offentliga gudstjänster samt om grunderna för lösen för handlingar.

Ytterligare föreslås att omnämmandet av klosterförsamlingar skall strykas i lagen. Klostren skall alltjämt vara offentligrättsliga juridiska personer av speciellt slag och alltjämt verka som kyrkliga befolkningsregisterförare.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfast.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
1.1. Revidering av kyrkosamfundets förvaltning	3
1.2. Anställningsförhållandet i församlingen	3
1.3. Tillrättavisningsförfarande	3
1.4. Revidering av sättet att välja församlingsfullmäktige	4
2. Nuläge och de föreslagna ändringarna	4
2.1. Kyrkosamfundets förvaltningsorganisation	4
2.2. Bestämmelser om anställningsförhållanden i församlingen	4
2.3. Tillrättavisningsförfarande	5
2.4. Sättet att välja församlingsfullmäktige	6
2.5. Klosterförsamlingarnas ställning	6
2.6. Övriga förslag	6
3. Propositionens verkningar	7
3.1. Ekonomiska verkningar	7
3.2. Propositionens verkningar i fråga om organisation och personal	7
4. Beredningen av propositionen	7
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	7
DETALJMOTIVERING	8
1. Lagförslaget	8
Ikraftträdelsebestämmelse	16
2. Närmare bestämmelse	16
3. Ikraftträdande	16
LAGFÖRSLAGET	
Lag om ändring av lagen om ortodoxa kyrkosamfundet	17
BILAGA	
Parallelltext	
Lag om ändring av lagen om ortodoxa kyrkosamfundet	25

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

1.1. Revidering av kyrkosamfundets förvaltning

Organisationen i kyrkostyrelsen för ortodoxa kyrkosamfundet är gammaldags och tung. Allt s.k. egentligt beslutsfattande sker vid kollegial behandling. Kyrkostyrelsen har många uppgifter som även hör till församlingarnas förvaltning.

Principerna för utvecklande av förvaltningssorganisationen har sedan gammalt inneburit att behörigheten alltid placeras i den lägsta av de instanser som har tillräcklig kompetens och tillräckligt bred erfarenhet samt känner till de omständigheter som påverkar avgörandet i ärendet. Vid centrala ämbetsverk måste det kollegiala behandlingssättet begränsas till ärenden där det verkligen behövs.

Fördelen med det kollegiala systemet är att det åtminstone i princip ger de bästa garantierna för att behandlingen är objektiv. Nackdelen med systemet är att det är långsamt och stelt. Smidigast och effektivast är det om en enda person fattar besluten. Ett sådant system tryggar dock inte i alla ärenden rättssäkerheten lika bra som det kollegiala systemet.

Den nuvarande förvaltningen, som är uppbyggd kring kyrkomötet och kyrkostyrelsen, strider delvis mot den kanoniska traditionen inom kyrkosamfundet. I lagstiftningen har endast i ringa mån beaktats principen att den kyrkliga förvaltningens grundenhet är ett stift som leds av en biskop. Den nuvarande förvaltningsmodellen, enligt vilken stiftsbiskoparna i egenskap av medlemmar i kyrkostyrelsen måste besluta om ett annat stifts ärenden, överensstämmer inte med den kanoniska rätten. Genom att behörighet överförs från kyrkostyrelsen på biskoparna kan den kollegiala behandlingen minskas och kännedomen om lokala förhållanden ökas i

beslutsfattande som gäller stiftet.

1.2. Anställningsförhållanden i församlingen

Staten håller på att övergå till ett anställningsförhållande som i så hög grad som möjligt skall likna ett arbetsavtalsförhållande. Inom församlingarnas personalförvaltning kan övergången till ett enda anställningsförhållande förordas genom att skötseln av personalärenden skulle underlättas och jämställdheten bland personalen öka.

Under 70 präster och kantorer står i anställningsförhållande och ca 240 andra personer i arbetsavtalsförhållande till ortodoxa församlingar. Prästernas och kantorernas arbete är till sin natur sådant att det förutsätter auktorisering, men inte nödvändigtvis ett tjänsteförhållande. Deras situation kan åtminstone i princip ordnas på basis av ett arbetsavtalsförhållande, men arbetsförhållandet är problematiskt bl.a. med tanke på arbetstidslagstiftningen. Kyrkliga tjänster har från första början avvikit från icke-kyrkliga anställningsförhållanden. Därför föreslås att de alltjämt skall bilda en egen grupp. Övrig personal i församlingarna skulle alltjämt anställas i arbetsavtalsförhållande.

1.3. Tillrättavisningsförfarande

Ett syfte med propositionen är att revidera tjänstemannaansvarssystemet inom ortodoxa kyrkosamfundet så, att det i mån av möjlighet skulle överensstämma med principerna både i det finländska rättssystemet och i den ortodoxa kyrkans kanoniska rätt. Mot denna bakgrund kan den nuvarande situationen där präster och kantorer inom kyrkosamfundet är oavsättliga inte motiveras. De bör kunna skiljas från sina tjänster genom förvaltningsåtgärder.

Vid revideringen av lagstiftningen om tjänstebrott (792/1989) slopades de flesta be-

stämmanden om särskilda tjänstebrott. Gärningar och försummelse som fortfarande skall bestraffas som tjänstebrott är främst sådana som kan betraktas som särskilt klandervärda ur samhällets och medborgarnas synvinkel eller för vilka det inte annars i lag bestäms ett tillräckligt straffhot så, att en saklig tjänsteverksamhet kan säkerställas. Sådana brott är tjänstemäns mutbrott och brott mot tystnadsplikt samt missbruk av tjänsteställning och andra brott mot tjänsteplikten. Det är inte motiverat att dessa brott, om de begås av präster eller kantorer, står utanför de allmänna domstolarnas jurisdiktion.

I 1986 års statstjänstemannalag (755/1986) ordnades det disciplinära förfarandet utgående från ett tvåpartsförhållande. Disciplinära straff påfördes inte längre av vederbörande ämbetsverk utan av en tjänstemannanämnd. I 1994 års statstjänstemannalag (750/1994) slopades det disciplinära förfarandet för statstjänstemän.

I den nya kyrkolagen (1054/1993) skapades ett enhetligt disciplinärt förfarande för alla nivåer inom den evangelisk-lutherska kyrkan så, att man så långt som möjligt höll sig till 1986 års statstjänstemannalags bestämmelser om disciplinärt förfarande och disciplinära straff för tjänsteinnehavare. Den egentliga straffprocessen i domkapitlet slopades.

Ett straff som dömts ut i domstol hindrar inte disciplinär avsättning. Efter att domstolen utfärdat sitt beslut finns det inte heller några hinder för att kyrkosamfundets förvaltningsmyndighet som en kyrklig påföljd påför förlust av prästerlig värdighet eller skiljande från utförande av prästerliga förrättningar, till vilka påföljder en allmän domstol inte kan döma. I denna proposition föreslås att även straffprocessen vid den kyrkliga underrätten inom ortodoxa kyrkosamfundet ersätts med å ena sidan de allmänna domstolarnas lagskipning och å andra sidan med kyrkosamfundets myndigheternas disciplinära förfarande, benämnt tillrättavisningsförfarande.

1.4. Revidering av sättet att välja församlingsfullmäktige

Röstningsaktiviteten vid församlingsstämmorna utgör vanligen ett par procent. Eftersom det inte är nödvändigt att ställa upp kandidater på förhand, kan valresultatet vara

mycket slumpartat. Den årligen återkommande församlingsstämman minskar intresset för valet och binder arbetskraft vid skötseln av valformaliteter. Det föreslås att sättet att välja församlingsfullmäktige ändras så, att val förrättas vart tredje år.

2. Nuläge och de föreslagna ändringarna

2.1. Kyrkosamfundets förvaltningsorganisation

Om grunderna för det ortodoxa kyrkosamfundets organisationsform bestäms i 1 kap. lagen om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969). Den högsta ledningen av kyrkosamfundet sköts av landets regering, dvs. statsrådet och republikens president. Biskopskonferensen och kyrkomötet beslutar om kyrkosamfundets andliga ärenden inom de gränser som anges i 1 §. Kyrkomötet sköter även den högsta kyrkliga förvaltningen i sådana andra kyrkliga ärenden som inte kräver ett avgörande av landets regering, och har rätt att föreslå lagar och förordningar. Kyrkosamfundets allmänna förvaltning handhas av biskoparna och kyrkostyrelsen.

Församlingarnas angelägenheter sköts i första hand av deras egna organ. Även för kyrkostyrelsen har dock bestämts ganska många uppgifter som också hör till församlingarnas personal- och ekonomiförvaltning.

Det föreslås att kyrkostyrelsens beslutsfattande ändras så, att det blir smidigare. Kyrkostyrelsen kan i sin arbetsordning bestämma i vilka sakkategorier den fattar beslut vid ett sammanträde, i vilka sakkategorier den fattar beslut i en sektion och i vilka sakkategorier beslutet fattas av en enda person. Samtidigt delegeras kompetens från kyrkostyrelsen till biskoparna.

2.2. Bestämmelse om anställningsförhållanden i församlingen

Om präster och kantorer i församlingarna bestäms i 1 kap. 5 § och 2 kap. lagen om ortodoxa kyrkosamfundet. Bestämmanden om präster och kantorer ingår även i förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet (179/1970) och i kyrkosamfundets kanon. Församlingarna har även personal i arbetsavtalsförhållande, på vilken tillämpas den allmänna arbetslagstiftningen. Det föreslås att i

lagen tas in grundläggande bestämmanden om tjänsteinnehavares allmänna rättigheter och skyldigheter.

2.3. Tillrättavisningsförfarande

Om den kyrkliga rättsskipningen bestäms i 6 kap. lagen om ortodoxa kyrkosamfundet. Den kyrkliga rättsskipningen sköts i under rätt av den kyrkliga underrätten, till vilken hör de tre prästerliga medlemmar och tre lekmannamedlemmar som kyrkomötet valt samt i högsta rättsinstans av den kyrkliga överdomstolen, som består av stiftsbiskoparna samt de två präster och tre lekmän som kyrkomötet valt. Dessa domstolar har i uppgift att pröva ärenden som gäller sådana fel i tjänsten och uppträdandet som begås av präster, diakoner eller kantorer och för vilka straff bestäms i lagen om ortodoxa kyrkosamfundet. Övriga brott prövas av allmän domstol, men de kyrkliga rättsinstanserna har även då i uppgift att besluta om huruvida vederbörande skall dömas till skiljande från tjänsteutövning eller förlust av den prästerliga värdigheten.

Straff som döms ut i den kyrkliga rättsskipningen är varning, skiljande från tjänsteutövning, skiljande från utförande av prästerliga uppdrag, skiljande från utförande av prästerliga förrättningar och förlust av den prästerliga värdigheten samt böter i stället för skiljande från tjänsteutövning. En kantor döms i stället för till förlust av sin prästerliga värdighet till avsättning.

Enligt 2 kap. 12 § strafflagen förstås med en tjänsteman den som står i tjänsteförhållande eller därmed jämförligt anställningsförhållande till ortodoxa kyrkosamfundet eller en församling inom samfundet. Även präster och diakoner som vigts av eget intresse har sålunda straffrättsligt tjänstansvar. Sammanlagt finns ca 140 präster och kantorer inom kyrkosamfundet.

Prästernas och kantorernas rätt att kvarstå i tjänsten grundar sig på 20 § lagen om ortodoxa kyrkosamfundet. Enligt detta lagrum kan en ordinarie präst, diakon eller kantor som inte har uppnått avgångsålder eller varaktigt förlorat sin arbetsförmåga endast på egen begäran eller efter laga rannsakan och dom skiljas från sin tjänst. Något disciplinärt ansvar har församlingens tjänsteinnehavare inte.

Både den kyrkliga underrätten och den kyrkliga överdomstolen har på 1980-talet av-

gjort sex ärenden. Genom slutliga utslag har i ett fall dömts till förlust av den prästerliga värdigheten, i fyra fall till skiljande från tjänsteutövning eller avhållande från utförande av prästerliga förrättningar samt i ett fall till varning. Under denna tid har inte en enda innehavare av en andlig tjänst genom slutligt utslag av en allmän domstol dömts till straff för tjänstebrott, men i ett fall, när en kyrkoherde dömdes till straff för ett annat brott, ansåg man med stöd av dåvarande 40 kap. 22 § strafflagen att det var en försvårande omständighet att gärningen begåtts i tjänst.

I denna proposition föreslås nu att inom kyrkosamfundet skapas ett eget disciplinärt tillrättavisningsförfarande. I detta syfte inrättas en tillrättavisningsnämnd, vars ordförande är biskopen i det stift som saken gäller. Kyrkomötet väljer två prästerliga medlemmar och två lekmannamedlemmar till nämnden för tre kalenderår i sänder. För att straffförfarandet skall vara enhetligt är dessa medlemmar desamma oberoende av till vilket stift svaranden hör.

Förfarandet kan ordnas som ett tvåpartsförhållande genom att ett tillrättavisningsombud, som även beslutar om huruvida tillrättavisningsförfarande skall inledas, förordnas för kyrkosamfundet. Kyrkostyrelsen sörjer för förundersökningen men tillrättavisningsombudet har i egenskap av åklagare självständig yttranderätt och införskaffar nödvändiga utredningar. Han skall ha rätt att vara närvarande vid muntliga förhandlingar och överklaga nämndens beslut. Tillrättavisningsombudet förordnas av kyrkostyrelsen för tre kalenderår i sänder.

Tillrättavisningsstraffen är skriftlig varning, skiljande från tjänsteutövning och avsättning. Till förlust av prästerlig värdighet kan, eftersom det handlar om en kanonisk fråga, inte dömas på annat sätt än genom biskopskonferensens beslut.

För närvarande kan en präst skiljas från tjänsteutövning, när det gäller kyrklig rättsskipning för en tid av högst två år. Vid revideringen av lagstiftningen om tjänstebrott slopades straffrättsligt skiljande från tjänsteutövning. I syfte att säkerställa skötseln av tjänsterna, föreslås att detta straff även i det kyrkliga tillrättavisningsförfarandet skall vara högst sex månader.

Präster och diakoner skall enligt förslaget kunna avsättas medelst ett tillrättavisningsförfarande. Avsättning och skiljande

från tjänsteutövning utgör inget hinder för en präst att utföra prästerliga förrättningar med vederbörligt tillstånd. En medlem av prästerskapet kan dock med beslut av biskopskonferensen som en tilläggsåtgärd till en sådan straffrättslig avsättning som tillrättaviseringsnämnden påfört eller en allmän domstol dömt till påföras påföljden skiljande från utförande av prästerliga förrättningar för högst två år eller påföljden förlust av den prästerliga värdigheten. Som huvudstraff kan dessa påföljder påföras endast en sådan medlem av prästerskapet som inte innehar någon motsvarande tjänst eller befattning.

Böter som döms ut i stället för straffrättslig avsättning slopades när lagstiftningen om tjänstebrott reviderades 1989. Arbetsgruppen för tjänstebrott, som berett ärendet, föreslog att bestämmandena i den kyrkliga lagstiftningen om straff som träder i stället för andra straff ändras så, att de motsvarar de nya bestämmandena om tjänstebrott. Eftersom för tjänstebrott alltid kan åtalas vid allmän domstol och präster som vigts av eget intresse kan påföras påföljden skiljande från utförande av prästerliga förrättningar som tillrättaviseringsstraff för fel i tjänsten eller uppträdandet, måste inte böter påföras vid ett tillrättaviseringsförfarande.

2.4. Sättet att välja församlingsfullmäktige

Församlingens allmänna förvaltning sköts av församlingsfullmäktige. Antalet medlemmar i församlingsfullmäktige fastställs och medlemmarna väljs av församlingsstämman. Genom förordning bestäms att det årligen skall hållas en ordinarie församlingsstämma i varje församling. Vid stämman väljs en tredjedel av fullmäktigemedlemmarna för tre kalenderår. Vid valet av medlemmar skall i mån av möjlighet beaktas att de olika delarna i församlingen bör bli i proportionellt hänseende riktigt representerade. Om en medlemsplats blir ledig, skall en ny medlem väljas i hans ställe för resten av mandattiden. Det är församlingsfullmäktiges uppgift att besluta om vilket valsätt som skall iaktas i församlingen. I 13 av de 25 församlingarna inom kyrkosamfundet sker kandidatnomineringen på förhand.

I lagen föreslås bli närmare bestämt om mandattiden och valbarheten för de på bestämd tid utsedda medlemmarna i försam-

lingsfullmäktige.

2.5. Klosterförsamlingarnas ställning

Enligt 4 § 3 mom. lagen om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969) omfattar kyrkosamfundet även kloster. I kyrkosamfundet ingår Valamo, Lintula, Petsamo och Konevits kloster, av vilka de två förstnämnda är verksamma. Kyrkosamfundets kloster utgör också församlingar. De bestämmelser som gäller församlingarnas förvaltning gäller dock inte klosterförsamlingarna, utan enligt lagens 12 § ges bestämmelser om deras förvaltning i ett reglemente som kyrkostyrelsen godkânt.

Begreppet klosterförsamling uppkom på 1920-talet som ett motdrag till de då aktuella strävandena att förbjuda klostern.

Eftersom de skäl som ledde till klostrens ställning som församling inte längre föreligger, föreslås att begreppet klosterförsamling stryks i lagen.

2.6. Övriga förslag

Det föreslås att, i samband med revideringen av bestämmandena om sättet att välja församlingsfullmäktige, bestämmandena om rösträtt och valbarhet, medlemskapets kontinuitet och upphörande samt komplettering av fullmäktige ses över.

I lagen föreslås bli bestämt att församlingarna skall göra upp målprogram och verksamhetsplaner. Det föreslås att ortodoxa församlingar skall ges rätt att bevilja befrielse från kyrkoskatt på samma grunder som de, på vilka befrielse kan beviljas från andra skatter.

Församlingarna skall till kyrkosamfundets centralfond erlägga avgifter på basis av sina skatte- och kapitalinkomster. Enligt 218 § (894/1987) förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet beslutar kyrkostyrelsen om avgifterna. Enligt lagens 73 § 1 mom. kan ändring i kyrkostyrelsens beslut sökas hos högsta förvaltningsdomstolen. För den händelse att församlingarna försöker undvika att betala de avgifter som hör till centralfonden, föreslås att till lagen fogas en ny bestämmelse om behövliga åtgärder.

I bestämmelserna om tillstånds- och underställningsförfarande föreslås en del smärre ändringar. Dessutom föreslås att det i lagen bestäms om grunder för lösen för handlingar

samt om ämbetspråket inom kyrkosamfundet och språket vid offentliga gudstjänster.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inga väsentliga ekonomiska verkningar. Kyrkostyrelsens resekostnader kan minska i någon mån, i och med att formerna för kyrkostyrelsens beslutsfattande görs mer flexibla.

Enligt propositionen kan klostren även i framtiden få den skattelindring som beviljas allmännyttiga samfund. Om så inte sker kan de gå miste om den ställning som partiellt skattskyldig som religiösa sammanslutningar och deras församlingar åtnjuter samt befrielse från kyrkoskatt. I praktiken har det inte heller hittills uppburits socialskyddsavgift av klostren till samma belopp som bestämts för församlingarna.

Propositionen garanterar samtidigt att de avgifter som betalas till kyrkosamfundets centralfond fördelas lika mellan församlingarna.

3.2. Propositionens verkningar i fråga om organisation och personal

I denna proposition har det inte ansetts möjligt att i någon betydande omfattning frångå styrningen och övervakningen av församlingar, även om det föreslås att dessa uppgifter överförs från kyrkostyrelsen på stiftsbiskoparna. Den arbetsmängd som överförs är i sig så liten att den inte ger anled-

ning till personalförändringar. Fördelen med arrangemanget är främst att beslutsfattandet blir snabbare och kommer närmare lokalnivån.

4. Beredningen av propositionen

Denna proposition grundar sig på förslag framlagda av kyrkomötet för ortodoxa kyrkosamfundet.

Författningsnivån har tidigare utretts i Kommittén Kyrkan och staten (komm.bet. 1977:21), i undervisningsministeriets arbetsgrupp kyrka och stat (komm.bet.1982:47) och i den lagstiftningsarbetsgrupp som kyrkostyrelsen för ortodoxa kyrkosamfundet tillsatte den 27 juni 1984 (26.11.1985). Den arbetsgrupp som kyrkostyrelsen tillsatte 1987 har granskat lagstiftningen om kyrkosamfundet mot bakgrunden av kanoniska aspekter (17.4.1989) och den arbetsgrupp som kyrkostyrelsen tillsatte den 1 september 1987 har uppgjort ett förslag om att kyrklig rättsskipning i första instans skall ersättas med ett disciplinärt förfarande (15.9.1989). Den arbetsgrupp för reformering av förvaltningen som kyrkostyrelsen tillsatte den 9 februari 1990 har förutom ovan nämnda ärenden berett en revidering av kyrkosamfundets förvaltningsorganisation och sättet att välja församlingsfullmäktige (4.12.1991).

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Med anledning av 81 a § i lagförslaget kan den fullmakt att utfärda förordning som ingår i 17 § 2 mom. språklagen (141/1935) slopas.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

3 §. Kyrkosamfundets, en församlings eller ett klostrets fasta egendom bör kunna säljas under samma förutsättningar som annan egendom, om försäljningen är ändamålsenlig. Därför föreslås att det särskilda förmånlighetskrav som i 3 mom. bestämmats beträffande försäljning av sådan egendom slopas. Överlåtelsens ändamålsenlighet övervakas i tillräcklig mån genom att för försäljning av kyrkosamfundets och ett klostrets fasta egendom krävs kyrkomötets tillstånd och för överlåtelse av en församlings fasta egendom kyrkostyrelsens fastställelse. Om detta bestäms i 66 §.

5 §. I paragrafen bestäms om församlingarnas skyldighet att anskaffa och underhålla sina kyrkor och begravningsplatser samt att anställa sin personal. Ett sådant bestämmande förekommer första gången i 9 § förordningen den 28 november 1918 angående grekisk-katolska kyrkosamfundet i Finland (185/1918). Bestämmandet understryker församlingarnas ekonomiska ansvar i relation till statsmakten och kyrkosamfundets gemensamma medel.

I det föreslagna 1 mom. bestäms som förut om skyldigheten att underhålla kyrkorna och begravningsplatserna. Innehållet i skyldigheten återfinns i den allmänna lagstiftningen, såsom t.ex. byggnads- och hälsovårdslagstiftningen. Församlingarna har alltsedan återuppbyggnadsperioden efter andra världskriget även fått bidrag för underhåll av byggnader från staten och kyrkosamfundets centralfond, vilket dock inte minskar deras primära egna ansvar.

I 2 mom. föreslås bli bestämt om tjänsteförhållanden och arbetsavtalsförhållanden i församlingarna. Prästerskapet, till vilket präster och diakoner samt kantorer enligt 4 § hör, skall enligt förslaget stå i tjänsteförhållande. Övrig personal står i arbetsavtalsförhållande. Avsikten är att i detta sammanhang slopa det förfarande i 11 § förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet enligt vilket kyrkostyrelsens godkännande och undervisningsministeriets fastställelse behövs

för inrättande, indragning och ombildning av andliga tjänster.

5 a §. Varje församling bör enligt förslaget göra upp ett målprogram för åminstone de tre följande kalenderåren och en verksamhetsplan för varje nytt kalenderår. Målprogrammet skall innehålla centrala framtida mål för församlingen som t.ex. planer för ekonomin, byggnadsprojekt och planer gällande inrättande av nya tjänster och befattningar. En verksamhetsplan som kompletterar budgeten skall innehålla detaljerade mål uppgiftsgruppsvis för församlingens verksamhet. Målprogrammet och verksamhetsplanen skall till sin natur vara riktgivande.

6 §. Det föreslås att bestämmandet i 2 mom. om tillsättandet av en biträdande biskop med tillstånd av statsrådet slopas, eftersom det numera finns en ordinarie tjänst som biträdande biskop i kyrkosamfundet.

10 §. Det finns inte längre något allmänt krav på att tjänstemän skall vara finska medborgare. Därför föreslås att kravet på finskt medborgarskap, till den del det är fråga om ortodoxa kyrkosamfundet, endast skall gälla medlemmarna i kyrkostyrelsen, kyrkliga överdomstolen och tillrättaviseringsnämnden samt biskopar och kyrkoherdar. Annorstädes i lagstiftningen bestämda krav gällande förtroendevaldas medborgarskap förblir alltså i kraft.

12 a §. Klostrens ställning som församling har förorsakat svårigheter vid kontakter med myndigheter utanför kyrkosamfundet. Efter som grund för denna ställning inte längre föreligger, föreslås att begreppet klosterförsamling stryks i 12 a § lagen om ortodoxa kyrkosamfundet. Klostren skall jämsättas med församlingar i deras egenskap av befolkningsregisterförare. Avsikten är att klosterförsamlingarna skall indras genom beslut av undervisningsministeriet när lagen trätt i kraft och att klostren skall fungera som offentliga samfund av ett speciellt slag.

13 §. I paragrafen föreslås bestämmandet om att det utom en kyrkoherde även kan finnas andra präster i en församling bli slopat. Bestämmandet är inte nödvändigt, efter-

som saken framgår av 4 och 5 §§.

Det föreslås att i paragrafen tas in ett bestämmande, som motsvarar gällande 14 §, om att det skall finnas åtminstone en kantor i en församling. Kantorn kan vara antingen en man eller en kvinna, vilket inte behöver bestäms genom lag. Med kyrkostyrelsens tillstånd kan en församling dock avstå från att anställa en kantor.

I lagen föreslås bli bestämt att en församling även kan ha deltidsanställda tjänsteinnehavare eller tjänsteinnehavare i bisyssla, eller att församlingarna kan ha gemensamma tjänsteinnehavare. Med detta avses även den obligatoriska personal som nämns i 1 mom.

14 §. Det som bestäms om den anställning av kantorer och diakoner som avses i den gällande 14 § föreslås bli bestämt i 13 §. I den föreslagna nya 14 § föreslås tjänsteinnehavarbegreppen bli definierade. Tjänsteinnehavare är präster, diakoner och kantorer som utnämnts till tjänst, anställts på provtid eller interimistiskt eller är vikarier. I de ortodoxa församlingarna finns förutom de tjänster som avses i lagen några sådana extraordinarie prästbefattningar som avses i 22 § 2 mom. förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet och som församlingen själv kan besluta att inrätta eller indra.

16 b §. I paragrafen bestäms om prästernas tystnadsplikt, om vilken för närvarande bestäms i 43, 44 och 60 §§. Även i 17 kap. 23 § rättegångsbalken ingår ett hänvisningsbestämmande som gäller prästers tystnadsplikt. En diakon tar inte emot syndabekännelser, men inte heller han får röja uppgifter som kommit till hans kännedom vid annan själavård.

För brott mot sådan tystnadsplikt som baserar sig på denna paragraf dömer allmän domstol till straff såsom för sekretessbrott enligt 40 kap. 5 § strafflagen. Tystnadsplikten förblir med avvikelse från nuvarande bestämmanden i kraft även i det fall att den aktuella personen förlorar sin prästerliga värdighet eller avstår från den.

Tystnadsplikten begränsas av att det om sådana brott som nämns i 16 kap. 19 § strafflagen skall ges uppgifter i den utsträckning som är möjlig utan att personen i fråga röjs. I den totalrevidering av strafflagen som bereds vid justitieministeriet är avsikten att benämningarna på brott som skall anges skall ändras, vilket dock inte i sak utvidgar tillämpningsområdet för angivelseplikten.

I den offentlighetslag, som den av justitieministeriet tillsatta offentlighetskommissionen (kom.bet.1992:9) föreslår, begränsas inte, i motsvarighet till 17 § lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/1951), offentligheten i fråga om intyg rörande själavård. Inom det ortodoxa kyrkosamfundet är dessa intyg främst sådana som en bikt-fader ger till personer som skall vigas till präster och diakoner. I paragrafen föreslås bli bestämt att sådana här intyg fortfarande skall hållas hemliga.

16 c §. I 1 mom. föreslås bli bestämt om de begränsningar i yttrandefriheten som nu ingår i 45 och 51 §§. I paragrafen föreslås dessutom ett förbud, som motsvarar vad som bestäms i gällande 47 §, om eftersträvande av tjänst bl.a. genom eget förordnande. Röstköp, som förbjuds i samma paragraf, skall med stöd av 15 kap. 3 § strafflagen prövas av allmän domstol.

Det föreslås att i 2 mom. tas in ett allmänt bestämmande om de skyldigheter som församlingarnas tjänsteinnehavare har i fråga om tjänsteutövning och uppträdande. Även prästernas lydnadsplikt har enligt det ortodoxa kyrkosamfundets kanon en synnerligen stor betydelse. Om dessa skyldigheter bestäms i gällande 51 §.

Det föreslås att i 3 mom. tas in det förbud som nu ingår i 51 § mot att befatta sig med sysslor, göromål och näringar som inte anstår tjänsteinnehavare inom församlingen samt att fungera som ombud eller biträde vid rättegångar. Eftersom förbudet inte utsträcker sig till ärenden som gäller vederbörandes familjemedlemmar, måste även begreppet familjemedlem definieras i paragrafen. En tjänsteinnehavare kan utom för sina familjemedlemmar även vara ombud för församlingen.

I 4 mom. bestäms att präster, diakoner och kantorer behöver tillstånd av biskopen för bisysslor. Enligt 25 § 3 mom. förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet beviljas bisysslotillstånd för präster numera av kyrkostyrelsen. I reglementena för kantorererna i de flesta församlingar ingår en motsvarande bestämmelse.

17 §. I 1 mom. föreslås en teknisk ändring som beror på att begreppet ordinarie tjänst slopas. En tjänsteinnehavare kan dock vara ordinarie i sin tjänst.

Enligt 2 mom. skall biskopen endast vid behov höra kyrkostyrelsen innan valet av en tjänsteinnehavare fastställs.

19 §. Bestämmandet om församlingarnas möjlighet att få avlöningsunderstöd från kyrkosamfundet föreslås bli upphävt som obehövt, eftersom det även i 40 § bestäms om understöd till församlingar.

20 §. Det föreslås att prästers och kantoners rätt att kvarstå i tjänsten ändras. Ett tjänsteförhållande kan, utom på grund av begäran om avsked, med stöd av 20 § upphöra på basis av bestående arbetsoförmåga, avgångsålder, övergång till en annan tjänst eller indragning av tjänst, med stöd av 23 a § på grund av förlust av prästerlig värdighet, enligt 6 kap. genom avsättning vid tillrättavsningsförfarande och med stöd av strafflagen genom straffrättslig avsättning.

Enligt förslaget kan stiftets biskop låta en tjänsteinnehavare som uppnått avgångsåldern kvarstå i sin tjänst. Tillståndet skulle med avvikelse från gällande praxis även kunna beviljas för en kortare tid än ett år och förlängas även efter att personen i fråga har fyllt 70 år.

Eftersom utnämningen till en tjänst baserar sig på en ansökan av den som skall utnämnas, har utnämningar hittills i förvaltningspraxis ansetts avbryta ett tidigare tjänsteförhållande. Förfarandet har varit likadant om tjänsteinnehavaren i enlighet med 17 § har förordnats till en annan sorts tjänst för en provotid om två år. Bestämmanden om detta föreslås i 3 mom. Dessutom bestäms i momentet att ett tjänsteförhållande upphör om tjänsten blir indragen.

22 §. Enligt gällande lag kan kyrkostyrelsen förordna även en sådan präst eller diakon som inte är anställd i församlingen att sköta kyrkliga uppgifter. Det föreslås att denna fullmakt överförs på biskoparna. Dessutom föreslås att en medlem av prästerskapet skall kunna förordnas till kyrkliga uppgifter även i andra församlingar inom stiftet.

23 a §. Ett rättegångs- eller tillrättavsningsförfarande lämpar sig inte alltid då det är fråga om förlust av den prästerliga värdigheten. Grunderna för förlusten av den prästerliga värdigheten skall dock av rättskyddsskäl bestäms i lag.

Enligt den ortodoxa kyrkans kanon kan en präst inte själv avsäga sig sin prästerliga värdighet, även om han kan förlora den. Den rådande religionsfriheten i Finland innebär dock att en präst inte på ett rättsligt förpliktande sätt och oåterkalleligt kan bindas vid sitt prästerskap.

I paragrafen föreslås att en präst skall kunna avsäga sig sin prästerliga värdighet på basis av egen anmälan. Föresättningarna för den prästerliga värdigheten kan upphöra även av ett skäl som inte i sig kan betraktas som ett klandervärt förfarande med tanke på rättsordningen i Finland. I en sådan situation vore det normala förfarandet att prästen i fråga själv ber biskopen om att få avsäga sig sin prästerliga värdighet.

Om en person som vigts till präst träder ut ur ortodoxa kyrkan, kan han inte längre anses lyda under kyrkosamfundets tillrättavsningsmakt. Även i detta fall måste man dock exakt kunna konstatera när han mister den behörighet som grundar sig på den prästerliga värdigheten. Eftersom det i paragrafen talas om utträde ur ortodoxa kyrkan och inte ur kyrkosamfundet, är det inte fråga om ett sådant fall där personen i fråga övergår från ortodoxa kyrkosamfundet i Finland till något registrerat ortodox trossamfund eller en utländsk ortodox lokalkyrka.

24 §. I paragrafen bestäms om församlingsstämmans uppgifter. Enligt förslaget skall medlemmarna i församlingsfullmäktige inte längre väljas vid en församlingsstämma utan vid en särskild valförrättning. Församlingsstämman fastställer dock fortfarande antalet medlemmar i församlingsfullmäktige.

Enligt 92 § 2 mom. förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet skall det vid val av medlemmar i mån av möjlighet beaktas att församlingens olika delar bör bli proportionellt sett riktigt representerade. Bestämmandet är svårt att tillämpa i praktiken. I lagen föreslås bli bestämt att församlingen kan delas in i valområden, från vilka till församlingsfullmäktige väljs ett sådant antal medlemmar som motsvarar medlemsantalet i valområdena. Avsikten är att närmare bestämmanden om fördelningen av platser mellan valområdena och om röstningen skall ges genom förordning. Valområde är inte det samma som valkrets, utan de röstande får om de så önskar även rösta på kandidater som bor inom ett annat valområde.

25 §. Vid valet av församlingsfullmäktige-medlemmar fastställs rösträtten på samma sätt som i fråga om församlingsstämma. Omyndighet utgör inte längre ett hinder för rösträtt vid andra allmänna val. Störande av valfriheten leder inte längre till förlust av rösträtten vid kommunalval. Av dessa orsaker föreslås att de i 2 mom. bestämmade grunderna för förlust av rösträtten slopas.

26 §. Ett bestämmande om att medlemmarna i församlingsfullmäktige väljs för tre kalenderår, för närvarande ingående i förordningen, föreslås i 2 mom. Enligt momentet kvarstår en medlem i sitt uppdrag även efter valperiodens utgång, om inte en annan medlem har valts i hans ställe före det.

Om en medlems plats blir ledig mitt under mandattiden, skall en ny medlem enligt gällande förordning väljas. I 3 mom. föreslås bli bestämt att den kandidat som fått nästmest röster kallas till medlem i ett sådant fall, om han alltjämt är valbar.

27 §. Enligt det föreslagna 1 mom. kan även en röstberättigad person som inte fyllt 20 år väljas till församlingsfullmäktige. Omyndiga kan fortfarande inte väljas till fullmäktige.

I 3 mom. föreslås ett bestämmande om att fullmäktige skall konstatera om en medlem i församlingsfullmäktige inte längre är valbar. En medlem kan även förlora sitt uppdrag på grundval av kravet på ett sådant oförvitligt leverne och sådana ortodoxa kristliga strävanden, varom bestäms i 1 mom. Ändring i beslut kan sökas genom ordinarie besvär, om vilka bestäms i 7 kap.

29 §. Även visstidsmedlemmarna i församlingsrådet väljs på tre år. Avsaknad av valbarhet konstateras även i deras fall av församlingsfullmäktige, som vid behov även väljer nya medlemmar.

31 §. I 2 mom. föreslås bli bestämt om befrielse från kyrkoskatt. Om den skattskyldige av billighetsskäl har blivit befriad från både stats- och kommunalskatt eller från påföljder på grund av dröjsmål med betalningen eller har beviljats uppskov med betalningen av båda skatterna, får han utan särskild ansökan motsvarande lättnad även i fråga om kyrkoskatt.

Enligt 3 mom. kan församlingsfullmäktige bevilja befrielse från kyrkoskatt även om den skattskyldige inte skulle ha blivit befriad från andra skatter. Även denna befrielse förutsätter skäl på basis av vilka en statlig eller kommunal myndighet kan bevilja befrielse från skatter som den uppbar.

35 §. Ärkebiskopen är i egenskap av kyrkosamfundets överhuvud alltjämt en monokratisk myndighet. Övriga biskopar sköter däremot hela kyrkosamfundets ärenden endast i egenskap av medlemmar i kollegiala organ. Omnämmandet i 1 mom. av biskoparna föreslås bli ersatt med ett omnämmande av biskopskonferensen.

35 a §. I paragrafen föreslås ett sådant hänvisningsbestämmande om biskops tystnadsplikt som motsvarar gällande 65 § 1 mom.

36 §. I paragrafen föreslås bli bestämt att till kyrkostyrelsen utom biskoparna hör fyra sakkunnigmedlemmar som väljs av kyrkomötet. Åtminstone en av sakkunnigmedlemmarna skall vara präst och åtminstone en jurist. För sakkunnigmedlemmarna väljs personliga suppleanter.

Det som avses i den gällande paragrafens 2 mom. i fråga om avgångsskyldighet och pensionsrätt för kyrkostyrelsens tjänstemän föreslås bli bestämt i den nya 36 a §.

I 3 mom. bestäms om avgörandet av ärenden i kyrkostyrelsen. Ärendena avgörs av kyrkostyrelsens sammanträde, sektion eller tjänsteman enligt vad som bestäms i reglementet. Avsikten är att genom förordning bestämma att kyrkostyrelsen fastställer sin arbetsordning.

36 a §. I paragrafen föreslås bli bestämt om avgångsskyldigheten och pensionsrätten för kyrkostyrelsens tjänstemän.

38 §. Det föreslås att kyrkomötets sammansättning ändras så, att assessorn inte på tjänstens vägnar skall vara medlem av kyrkomötet. Det föreslås att assessorn skall ha yttranderätt vid kyrkomötet.

38 a §. I paragrafen föreslås bli bestämt om kyrkomötesmedlemmarnas behörighet, om vilken hittills har bestämts genom förordning. Förslaget avviker från den nuvarande situationen på den punkten att den som har skilts eller avstängts från tjänsteutövning inte är valbar till ombud för präster och kantorer. Lekmännens behörighet som ombud bestäms på samma sätt som den behörighet som i 27 § 1 mom. föreslås för medlemmar i församlingsfullmäktige.

Bestämmelserna i gällande lag om kyrklig rättsskipning i första instans föreslås bli upphävda. I stället för dem bestäms i detta kapitel om ett disciplinärt tillrättavisningsförfarande. Om kyrkliga överdomstolen bestäms i det nya 6 a kap.

41 §. I paragrafen föreslås ett nytt moment där det bestäms om åtgärder i den händelse att en församling försöker tillgripa sådana avtalsarrangemang eller andra arrangemang vars syfte enbart är att undvika avgifter. Kyrkostyrelsen föreslås kunna fastställa avgifterna som om sådana arrangemang inte hade tillgripits. Självfallet skall församlingen höras innan den föreslagna bestämmelsen

tillämpas.

42 §. Eftersom den kyrkliga underrätten upphör, föreslås att bestämmandena om den slopas i lagen. Om kyrkliga överdomstolen bestäms i 62–64 §.

I paragrafen föreslås bestämmanden om tillrättaviseringsstraff. Detaljerade beskrivningar slopas och som tillrättaviseringsförelser definieras allmänt brott mot och försummelse av tjänsteplikterna. Även för fel i uppträdandet utanför tjänsteutövningen kan tillrättaviseringsstraff påföras. Detta förslag, som motsvarar bestämmandet i nu gällande 51 §, beror på att tjänsteinnehavare i församlingen har ett särskilt ansvar och förväntas även utanför tjänsten uppträda på det sätt som deras ställning förutsätter.

42 a och 43 §. I paragraferna föreslås att biskopskonferensen skall kunna påföra präster påföjderna skiljande från utförandet av prästerliga förrättningar och förlust av den prästerliga värdigheten. Dessa kan även vara extra påföljder vid avsättning och kan även påföras en sådan präst eller diakon som inte innehar en motsvarande tjänst.

Om den tystnadsplikt prästerskapet har enligt den gällande 43 § föreslås bli bestämt i 16 b §, såsom ovan har konstaterats.

44 §. Straffbestämmandena i gällande paragraf föreslås bli slopade. Sådana brott mot tystnadsplikten som grundar sig på den nya 16 b § skall prövas vid allmän domstol men för gärningen kan även påföras en kyrklig påföljd.

I paragrafen föreslås definitioner av begreppen förlust av prästerlig värdighet, skiljande från utförandet av prästerliga förrättningar och skiljande från tjänsteutövning. Avsättning och skiljande från tjänsteutövning hindrar inte i sig en präst att utföra prästerliga förrättningar med behörigt tillstånd.

45 §. Utspridandet av åsikter som strider mot kyrkans trosbekännelse, mot vilket sanktioner ingår i gällande paragraf, förbjuds i den föreslagna 16 c §. Brotts mot förbudet kan innebära att rekvisiten för brott mot tjänsteplikt enligt 40 kap. 10 § strafflagen uppfylls. Det är dock inte troligt att det i praktiken skulle väckas åtal eller dömas ut straff vid allmän domstol för en sådan handling. Saken kan behandlas inom ramen för ett tillrättaviseringsförfarande.

Enligt det bestämmande som nu föreslås får tillrättaviseringsförfarande inte tillgripas om ärendet på grund av sin karaktär skall

föras till domstol. Dyliga ärenden kan t.ex. vara sådant förfarande i strid med tjänsteplikten genom vilket målsägandes rättigheter har kränkts eller någon har gjort sig skyldig till brott mot andra bestämmanden i strafflagen än bestämmandena om tjänstebrott. Om åtal för brott väcks under pågående tillrättaviseringsförfarande, skall tillrättaviseringsförfarandet avbrytas.

Ett ärende som behandlas av domstol kan i regel inte längre behandlas som en tillrättaviseringsförelse. Om svaranden dock har gjort sig skyldig till ett förfarande som inte är förenligt med hans tjänsteställning eller prästerliga värdighet eller till försummelse, kan han utan hinder av domstolens beslut avsättas, skiljas från utförandet av prästerliga förrättningar eller förklaras ha förlorat sin prästerliga värdighet.

46 §. Sådana utbrott som avses i 40 kap. strafflagen samt sådana penninginsamlingsbrott och penninginsamlingsförelser som avses i lagen om penninginsamlingar (590/1980) behandlas vid allmän domstol. Om en sådan handling som nämns i gällande 46 § i annat fall skulle strida mot utövarens tjänsteplikt eller tjänsteställning, kan tillrättaviseringsstraff påföras för handlingen.

I fråga om disciplinärt förfarande har allmänt ansetts råda en opportunitetsprincip, enligt vilken påförande av disciplinära straff är beroende av prövning. Enligt justitiekanslersadjointens beslut nr 266/9.3.1990 Dnr 55/cc 1988 kan det dock med tanke på en rättvis och jämlik behandling av tjänstemän inte anses vara tillfredsställande att det inte i lag bestäms om när disciplinära straff inte behöver påföras.

I paragrafen föreslås bli bestämt att tillrättaviseringsåtgärder inte behöver tillgripas om förseelsen eller det förfarande som strider mot plikterna kan betecknas som ringa och allmänt intresse inte kräver att tillrättaviseringsstraff påförs. Enligt 53 § 2 mom. beslutar tillrättaviseringsombudet om avstående från tillrättaviseringsförfarande och enligt 51 § 1 mom. beslutar tillrättaviseringsnämnden om avstående från tillrättaviseringsstraff.

47 §. Eftersträvande av tjänst genom röstköp, vilket är förbjudet i gällande lag, bör med stöd av 15 kap. 3 § strafflagen behandlas vid allmän domstol. Övriga handlingar som förbjuds i denna paragraf kan på basis av den föreslagna 16 c § behandlas inom ramen för ett tillrättaviseringsförfarande.

Med hjälp av det bestämmande som nu föreslås i paragrafen ordnas, på samma sätt som i gällande 59 § 4 mom., den informationsförmedling mellan domstolen och kyrkostyrelsen som är nödvändig för inledande eller fortsättande av ett tillrättaviseringsförfarande.

48 §. Berusning under tjänstgöring, mot vilket sanktioner ingår i gällande paragraf, kan, medelst tillrättaviseringsförfarande eller som brott mot tjänsteplikt behandlas vid allmän domstol. Om en präst som inte är i tjänst uppträder berusad på en offentlig plats, behandlas även ett sådant fall medelst tillrättaviseringsförfarande.

I lagen finns inga bestämmelser om åtalspreskription inom den kyrkliga rättskipningen. Enligt förslaget skall preskriptionstiden för tillrättaviseringsförfarandet vara ett år. Preskriptionstiden i fråga om anhängiggörande eller fortsättande av ett tillrättaviseringsförfarande då ärender behandlats även vid domstol vore enligt förslaget sex månader från det domstolens beslut vunnit laga kraft.

49 §. Det föreslås att bestämmandena om straff för brott mot en prästs tjänsteplikter slopas. Om en präst viger personer som enligt äktenskapslagen (234/1929) inte får ingå äktenskap med varandra, kan ärendet behandlas som brott mot tjänsteplikt vid allmän domstol. Detta förfarande kan bli aktuellt även i vissa andra fall som nämns i gällande paragraf. De flesta tjänstefel av detta slag behandlas dock medelst tillrättaviseringsförfarande.

I paragrafen föreslås bli bestämt om avstängning från tjänsteutövning. Kyrkostyrelsen beslutar om saken. Med avvikelser från gällande praxis är det redan under förundersökningen möjligt att avstånga en präst från tjänsteutövning. Beslutet kan verkställas omedelbart. Besvär över beslutet kan anföras hos högsta förvaltningsdomstolen, som vid behov kan förordna att verkställigheten skall avbrytas.

50 §. De tjänstefel som räknas upp i gällande 50 § stämmer överens med rekvisiten för brott mot tjänsteplikten. Ringa tjänstefel genom vållande är dock tillrättaviseringsförelser. Vid revideringen av lagstiftningen om tjänstebrott utgick man ifrån att gällande bestämmanden om åtalseftergift alltjämt bör tillämpas även på tjänstebrott genom vållande. Även då skulle tillrättaviseringsstraff kunna påföras för handlingen.

I paragrafen föreslås bli bestämt om avlöning för den som avstängts från tjänsteutövning. Om saken bestäms för närvarande i 57 § 3 mom. Förslaget motsvarar i huvudsak avtalsbestämmelserna i statens tjänstekollektivavtal. Det föreslås att bestämmandet om att en vikarie kan få en del av sin lön ur kyrkosamfundets centralfond slopas. En församling som inte själv kan betala hela lönen till en vikarie kan få understöd från centralfonden.

51 §. De fel i tjänsten och uppträdandet som nämns i gällande 51 § är främst tillrättaviseringsförelser. I vissa fall kan dock även ett sådant tjänstefel som avses här behandlas som brott mot tjänsteplikten vid allmän domstol. En del av förbuden i paragrafen ingår i 16 c § i förslaget.

I paragrafen föreslås bli bestämt om tillrättaviseringsnämndens sammansättning. Nämndens ordförande är biskopen i det stift som är aktuellt. Nämndens visstidsmedlemmar väljs av kyrkomötet för tre kalenderår i sänder. För visstidsmedlemmarna väljs två personliga suppleanter.

52 §. Det föreslås att bestämmandet i denna paragraf om skadeersättningsansvar slopas. Ett hänvisningsbestämmande om saken ingår i 59 § i förslaget.

Enligt det bestämmande som föreslås i paragrafen framför det lagfarna tillrättaviseringsombud som förordnats av kyrkostyrelsen straffanspråket i tillrättaviseringsnämnden. På det sättet blir förfarandet mera akusatoriskt än den nuvarande kyrkliga rättsskipningen. Även mandattiden för tillrättaviseringsombudet skall vara tre kalenderår.

53 §. De formella straffskärpningsgrunder om vilka bestäms i gällande lag föreslås bli slopade som föråldrade. I paragrafen föreslås bli bestämt om förberedande undersökning och anhängiggörande av tillrättaviseringsförfarande. Den förberedande undersökningen utförs av kyrkostyrelsen men tillrättaviseringsombudet beslutar självständigt om tillgripande av tillrättaviseringsförfarande. Anhängiggörandet sker på samma sätt som i fråga om disciplinärt förfarande enligt stats-tjänstemannalagen.

54 §. Bestämmandena om skiljande från tjänsteutövning föreslås bli slopade. Om skiljande från tjänsteutövning och utförandet av prästerliga förrättningar enligt den nya lagen bestäms i 44 §. Däremot föreslås det i paragrafen bli bestämt om ordningen för behandling av tillrättaviseringsärenden.

I paragrafen föreslås bestämmanden om muntlig förhandling vid tillrättavisningsförfarande. Vid muntlig förhandling kan svaren anlita ombud eller biträde. Förhör med vittnen och sakkunniga sker vid allmän underrätt eller i tillrättavisningsnämnden. Förhandlingen är offentlig men kan begränsas på de grunder som nämns i 1 kap. 6 art. Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna. Med en sådan ung person som avses i artikeln har i överensstämmelse med 3 § barnskyddslagen (683/1983) avsetts en ung person som inte fyllt tjuogoett år.

55 §. Tillrättavisningsnämnden är enligt 1 mom. beslutför endast om alla medlemmar är närvarande. Ställföreträdare för ordföranden är vid behov den biskop som till tjänsteåldern är den äldste.

Inom tillrättavisningsnämnden iaktas enligt 2 mom. den ordning för behandling av brottsärenden, om vilken bestäms i 23 kap. 3–6 §§ rättegångsbalken.

Medlemmarna i tillrättavisningsnämnden handlar enligt 3 mom. under domaransvar. För en förbrytelse som en prästerlig medlem begår i sin egenskap av medlem kan sålunda inte påföras tillrättavisningsstraff, utan ärendet skall behandlas vid domstol.

56 §. Det föreslås att bestämmandet om biskopens rätt att tillrättavisa upphävs. I 61 § i förslaget bestäms om en förmans rätt att ge sina underlydande anmärkningar.

Däremot bestäms i paragrafen om formen för tillrättavisningsnämndens beslut och om delgivning. Beslutet uppgörs som en separat expedition, vilket motsvarar bestämmandena i 82 § statstjänstemannalagen. Tillrättavisningsombudet anses ha fått del av beslutet den dag då beslutet fattades, vilket är det normala i ombudssystem.

57 §. Det föreslås att bestämmandena om avstängning från tjänsteutövning slopas i denna paragraf och överförs till 49 och 50 §§. Däremot bestäms i paragrafen om tillrättavisningsförfarande i fråga om biskopar.

I 65 § bestäms för närvarande om den kyrkliga rättsskipningen gällande biskopar. En biskop kan dömas av biskopskonferensen, vars beslut enligt 74 § kan överklagas hos ekumeniska patriarkatet. Biskopskonferensen kan behandla ärendet på eget initiativ och utan åklagare.

Även förfarande har i förslaget definierats som disciplinärt tillrättavisningsförfarande. Tillrättavisningsförelseerna och -straffen är desamma som i 42 §.

Även vad gäller tillrättavisningsförfarandet för biskopar föreslås att bestämmandena om förhållandet mellan tillrättavisningsförfarande och domstolsbehandling, preskribering i fråga om tillrättavisningsförfarande samt förutsättningarna för avstängning från tjänsteutövning iaktas. Om avstängning från tjänsteutövning beslutar biskopskonferensen.

58 §. Bestämmelserna om tilläggsåtgärder i anslutning till straff som dömts ut vid allmän domstol föreslås bli upphävda. Om förhållandet mellan tillrättavisningsförfarande och rättegång föreslås bli bestämt i 45 §.

59 §. Eftersom den kyrkliga rättsskipningen i första instans omvandlas till tillrättavisningsförfarande, föreslås att paragrafens bestämmanden om gränserna mellan den kyrkliga domstolens och de allmänna domstolarnas kompetens slopas.

I den föreslagna paragrafen hänvisas till bestämmandena i 93 § regeringsformen och skadeståndslagen om skadeersättningsansvar i tjänsteförhållande. Skadeersättningsanspråk behandlas vid allmän domstol. Förslaget ändrar inte i sak den nuvarande situationen.

60 §. Paragrafens hänvisningsbestämmande rörande tillämpningen av bestämmandena om den kyrkliga rättsskipningen på diakoner och kantorer föreslås bli slopat, liksom även de bestämmanden som nämns i hänvisningen.

I paragrafen föreslås bli bestämt om behandlingen i kyrkostyrelsen av ärenden som gäller avstängning från tjänsteutövning, förordnande av tillrättavisningsombud, verkställande av förberedande undersökning och vidarebefordran av material. Då det inte finns en ojävig biskop vid kyrkostyrelsen i dessa ärenden, är den prästerliga medlemmen ordförande.

61 §. Bestämmandena i denna paragraf om förlust av prästerlig värdighet föreslås bli slopade, eftersom frågan regleras i 23 a §, 42 §, 42 a §, 43 § och 44 § 3 mom. Däremot föreslås att i paragrafen tas in det bestämmande om tillrättavisning som för närvarande ingår i 56 §.

6 a kap. Den kyrkliga överdomstolen

Till lagen föreslås bli fogat ett nytt kapitel, där det bestäms om kyrkliga överdomstolen.

62 §. Enligt den ortodoxa kyrkans kanon kan prästerlig värdighet inte återställas, varför bestämmandet därom föreslås bli upp-

hävt. Enligt det bestämmande som föreslås i stället anförs besvär över tillrättaviseringsnämndens beslut hos kyrkliga överdomstolen. Förfarandet i kyrkliga överdomstolen är alltså lagskipning.

63 §. Då den kyrkliga underrätten slopas, föreslås bestämmandena om förhandlingsordningen i den bli upphävda. I denna paragraf föreslås bli bestämt om kyrkliga överdomstolens sammansättning.

Av den medlem som fungerar som sekreterare i överdomstolen krävs juris kandidatexamen eller motsvarande tidigare examen. I övrigt motsvarar förslaget den sammansättning som följer av 42 § 2 mom. gällande lag. Eftersom en av biskoparna dock alltid kommer att ha behandlat ett ärende som ordförande för tillrättaviseringsnämnden, kan endast andra biskopar delta i behandlingen i kyrkliga överdomstolen.

64 §. I 1 mom. föreslås bli bestämt om kyrkliga överdomstolens beslutförhet, om vilken hittills bestämts genom förordning. I överdomstolen bör åtminstone en lagfaren medlem alltid vara närvarande. I övrigt motsvarar de föreslagna bestämmandena bestämmelserna i 224 § 2 mom. förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet.

I 2 mom. skulle alltså bestäms om förhandlingsordningen i kyrkliga överdomstolen. Även överdomstolen bör alltid förrätta muntlig förhandling på begäran av någondera parten, och i fråga om förhandlingens offentlighet skulle förfaras på samma sätt som i tillrättaviseringsnämnden. I övrigt motsvarar de föreslagna bestämmandena den nuvarande situationen.

65 §. Bestämmandena i 65 § om den kyrkliga rättsskipningen i fråga om biskopar föreslås bli slojade. Om tillrättaviseringsförfarandet i fråga om biskopar föreslås bli bestämt i 57 §.

66 §. I 1 mom. föreslås att bestämmandet om att församlingsfullmäktiges beslut om försäljning av värdepapper som berättigar till innehav av fastigheter skall underställas kyrkostyrelsen slopas. Till den del det är fråga om underställning av beslut om överlåtelse av fastighet och pantsättning föreslås att momentet förenklas och förenhetligas. Sådana beslut skall enligt förslaget underställas oberoende av vad fastigheten skall användas till.

Det föreslås att i paragrafen intas ett nytt 2 mom. där det i överensstämmelse med 135 § kommunallagen bestäms att beslut skall underställas inom ett år efter att de fattats. Be-

slut som fattats före lagens ikraftträdande bör underställas inom ett år efter det att lagen trätt i kraft.

I paragrafens 3 mom. föreslås bli bestämt om bemyndigande att utfärda förordning i underställningsärenden.

71 §. Enligt 2 mom. får en församlingsmedlem besvara sig hos kyrkostyrelsen över val av medlemmar i församlingsfullmäktige liksom även över församlingsstämmans beslut. Besvärstiden räknas i detta fall från det att valresultatet offentliggjorts.

Ändring i ett beslut av valnämnden, om vilken bestäms genom förordning, får inte sökas genom besvär. I de förberedande åtgärder som valnämnden vidtar, t.ex. beslut om godkännande av kandidatförteckningen, får sålunda inte sökas ändring särskilt utan först vid besvär över själva valförrättningen.

72 §. Eftersom det föreslås att den kyrkliga underrätten dras in, föreslås att paragrafens bestämmande om underställning av den kyrkliga underrättens beslut slopas. I stället föreslås ett bestämmande om besvär hos kyrkliga överdomstolen. Svaranden och tillrättaviseringsombudet skulle ha besvärsmätt.

73 §. Avsikten är att beslutanderätt skall överföras från kyrkostyrelsen till biskoparna. Därför föreslås att besvär över beslut av en biskop skall kunna anföras hos högsta förvaltningsdomstolen på samma sätt som i fråga om kyrkostyrelsens beslut. Eftersom kyrkostyrelsen inte längre sköter den kyrkliga rättsskipningen, föreslås att paragrafens bestämmande om rätten att anföra besvär över beslut som kyrkostyrelsen fattat i sådana ärenden slopas.

75 §. Det föreslås att i paragrafen intas ett hänvisningsstadgande, enligt vilket vid ändringssökandet bör i regel efterföljas förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förfarandet vid ändringssökandet skulle sålunda basera sig på tidsenlig lagstiftning och skulle vara enhetlig med förfarandet på andra förvaltningsområden. På grund av hänvisningsstadgandet kan sakinnehållet i den gällande 75 § avskaffas från lagen och upphäva helt och hållet 76–80 §.

81 §. Lagen och förordningen om översändande av handlingar (74 och 75/1954) skall enligt förslaget tillämpas även på stiftsbiskopar och på tillrättaviseringsnämnden.

81 a §. I lagen föreslås ett bestämmande om kyrkosamfundets ämbetspråk, om vilket hittills bestämts genom förordning. Äm-

betsbetyg kan alltjämt utfärdas även på svenska i de församlingar som bestäms genom förordning.

I 2 mom. hänvisas till lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/1991).

81 b §. I lagen föreslås bli bestämt att språket vid offentliga gudstjänster är finska. Offentliga gudstjänster och andra kyrkliga förrättningar kan i enlighet med anvisningar av stiftets biskop förrättas även på andra språk. Om saken bestäms för närvarande genom förordning.

Enligt 228 § gällande förordning får kyrkliga förrättningar förrättas på andra språk än finska endast i det fall att en del av församlingsmedlemmarna har språket i fråga som modersmål. Som gudstjänstspråk inom ortodoxa kyrkan används dock även kyrkoslaviska, som inte kan betraktas som någon församlingsmedlems modersmål. Dessutom bör kyrkliga förrättningar t.ex. vid internationella händelser och besök kunna förrättas på andra språk än församlingsmedlemmarnas modersmål. Därför innehåller förslaget inte den begränsning som ingår i gällande förordning utan frågan om användning av andra språk föreslås bli lämnad åt gudstjänstförrättarnas och deras biskopars prövning.

81 c §. I lagen föreslås ett bestämmande om grunderna för inlösen av handlingar som utges av kyrkliga befolkningsregisterförare. Inlösen grundar sig i dessa fall på 70 och 106 §§ gällande förordning om ortodoxa kyrkosamfundet samt 9 § förordningen om grekisk-katolska kyrkosamfundets i Finland indelning i församlingar (748/1949).

Ikraftträdelsebestämmelse

I ikraftträdelsebestämmelsen konstateras en övergångstid för medlemskap i kyrkostyrelsen och kyrkomötet. I ikraftträdelsebestämmelsen ingår en övergångsbestämmelse om fel som begåtts i tjänsten eller uppträdanget innan lagen trätt i kraft. Dessa ärenden behandlas i tillrättaviseringsnämnden med iakttagande av principen om den mil-

dare lagen. Dessutom ingår i ikraftträdelsebestämmelsen en övergångsbestämmelse om underställningsärenden.

2. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmenden om förrättandet av val av församlingsfullmäktige utfärdas genom förordning. Val förrättas samtidigt i alla församlingar, men en stiftsbiskop kan vid behov förordna att kompletterande val skall förrättas. Valförrättningen pågår högst två veckor och hålls på de ställen och vid de tidpunkter som församlingsfullmäktige bestämmer.

Vidare regleras kandidatnomineringen och förrättandet av val genom förordning. För valen tillsätts en valnämnd som granskar kandidatnomineringen och uppgör en kandidatförteckning, utser valförrättare samt räknar röster och fastställer valresultatet. De personer som blivit valda tillträder sina uppdrag oberoende av huruvida besvär anförts eller inte.

I händelse av eventuella kompletterande val och församlingsstämmor uppgörs en längd över röstberättigade alltjämt årligen, men längden fastställs alltid för varje kalenderår vid det sista ordinarie församlingsfullmäktigesammanträdet under föregående år.

Även alla visstidsmedlemmar i församlingsrådet utses samtidigt för tre år i sänder. Med undantag av värden i huvudkyrkan tillträder även de sina uppdrag oberoende av huruvida besvär anförts eller inte. Eftersom valet av kyrkvärd skall underställas kan det inte verkställas innan det har fastställts, utan i händelse av besvär fortsätter föregående värds mandattid med stöd av 29 § 2 mom. tills ett nytt val har fastställts och vunnit laga kraft.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfast.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om ortodoxa kyrkosamfundet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 8 augusti 1969 om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969) 6 § 2 mom., 19 §, 25 § 2 mom., 58 och 65 § samt 76—80 §, av dessa lagrum 19 § sådan den lyder i lag 893/1987,

ändras 3 § 3 mom., 5 och 10 §, 12 a § 1 och 2 mom., 13 och 14 §, 17, 20, 22 och 24—27 §, 29 § 2 mom., 35 § 1 mom., 36 och 38 §, rubriken för 6 kap., 42—57, 59—64 §, 66, 72, 73, 75 och 81 §,

av dessa lagrum 5 § sådan den lyder i lag 596/1988, 12 a § 1 och 2 mom. i lag 206/1984, 14, 17, 38 och 73 §, sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 893/1987, 20, 24 och 60 § sådana de lyder i sistnämnda lag, 25 § 1 mom. sådant det lyder i lag 351/1977, 27 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 36 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 591/1979, 42 § sådan den lyder i sistnämnda lag och lag 593/1984, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 589/1995, 54 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 596/1988 och 63 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 593/1984, samt

fogas till lagen nya 5 a, 16 b, 16 c och 23 a §, till 31 §, sådan den lyder i lag 971/1982, nya 2 och 3 mom., nya 35 a, 36 a och 38 a §, till 41 § ett nytt 3 mom., en ny 42 a § och ett nytt 6 a kap., till vilket samtidigt överförs de ändrade 62—64 §, till 71 §, sådan den lyder i nämnda lag 893/1987, ett nytt 2 mom. samt till lagen nya 81 a—81 c § som följer:

3 §

För försäljning av fast egendom som tillhör kyrkosamfundet eller kloster som hör till samfundet fordras kyrkomötets tillstånd.

5 §

Församlingarna är skyldiga att anskaffa och underhålla sina kyrkor och begravningsplatser.

Församlingarna anställer i tjänsteförhållande av nedan definierat slag sitt prästerskap och sina kantorer samt i arbetsavtalsförhållande annan behövlig personal.

5 a §

En församling skall ha ett målprogram och en verksamhetsplan som församlingsfullmäktige godkänt som riktgivande. Målprogrammet, som innehåller de centrala målen för församlingens verksamhet, skall uppgöras för minst tre år och ses över årligen. Verksamhetsplanen innehåller detaljerade mål för församlingens verksamhet enligt uppgiftsgrupp och uppgörs för ett kalenderår i sänder.

10 §

Kyrkosamfundets biskopar och kyrkoherdar samt medlemmarna av kyrkostyrelsen, tillrättavisningsnämnden och kyrkliga över-

domstolen skall vara finska medborgare.

12 a §

Församlingarna, klostren och kyrkostyrelsen utför, under folkbokföringsförvaltningens ledning och tillsyn, de uppgifter som ansluter sig till den kyrkliga befolkningsregisterföringen i fråga om församlingarnas och klostrens medlemmar, med iakttagande av vad som är bestämt om befolkningsregister i allmän lag eller med stöd därav.

Beslutsfattandet i ärenden som gäller den kyrkliga befolkningsregisterföringen ankommer på kyrkoherden, föreståndaren för ett kloster eller den ansvarige föreståndaren för centralarkivet vid kyrkostyrelsen.

13 §

Föreståndare för varje församling är kyrkoherden. I en församling kan även finnas andra präster. I varje församling skall dessutom finnas åtminstone en kantor och om församlingen så beslutar, en eller flera diakoner. Kyrkostyrelsen kan av särskilda skäl ge församlingen tillstånd att tillsvidare inte avlöna någon kantor.

Tjänsteinnehavarna i en församling kan vara anställda på heltid, deltid eller med tjänsten som bisyssla.

Två eller flera församlingar kan ha gemensamma tjänsteinnehavare.

14 §

Tjänsteinnehavare är den präst, diakon eller kantor som har

- 1) utnämnts till tjänsten,
- 2) anstälts för provotid eller
- 3) anstälts för att sköta en tjänst intermistiskt eller som vikarie.

16 b §

En präst får inte som vittne eller annars yppa vad som anförtrotts honom i enskild syndabekännelse eller annars vid själavård, eller röja den som sålunda anförtrott sig åt honom.

Uppenbarar någon i enskild syndabekännelse eller annars vid själavård att ett sådant brott är förestående som enligt allmän lag måste anges, skall prästen uppmana personen i fråga att underrätta myndigheterna eller den som är utsatt för fara. Är han inte villig härtill, skall prästen anmäla saken till myndigheterna i den mån det är möjligt utan att den som har anförtrott saken direkt eller indirekt blir röjd.

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. gäller i tillämpliga delar även diakon.

Prästerskapets vittnesmål beträffande själavård är hemliga. Myndigheterna kan dock ges statistiska uppgifter av vilka de omständigheter som nämns i 1 mom. inte framgår.

16 c §

En präst, en diakon eller en kantor får inte undervisa eller sprida åsikter som strider mot kyrkans trosbekännelse eller kanoniska struktur. De får inte heller i predikan eller annan undervisning blanda in sådant som är olämpligt eller eftersträva en tjänst genom att förorda sig själv, förringa medsökandena eller använda andra otillbörliga medel.

En präst, en diakon eller en kantor skall utföra sina uppgifter på ett behörigt sätt och utan dröjsmål samt visa lydnad mot sina förmän. De skall i sin tjänst samt utom tjänsten uppträda på det sätt som deras ställning förutsätter.

En präst, en diakon eller en kantor får inte befatta sig med sysslor, uppdrag eller näringar som är olämpliga för en innehavare av en andlig tjänst och inte heller fungera som biträde eller ombud vid rättegång, såvida fråga inte är om deras församling eller en familjemedlem. Med familjemedlem avses föräldrar, adoptivföräldrar, syskon, make, barn och adoptivbarn som bor i samma hus-håll.

En präst, en diakon eller en kantor får inte utan tillstånd av stiftets biskop ta emot bisysslor som de har rätt att vägra ta emot. Församlingrådet skall avge utlåtande i saken.

17 §

Har den som blivit vald till innehavare av en präst-, en diakon- eller en kantorstjänst inte tidigare innehaft motsvarande ordinarie tjänst, skall han, i stället för att utnämnas, förordnas till tjänsten för en provotid om två år.

Efter utgången av provotiden fastställer stiftets biskop, efter att ha hört församlingsfullmäktige och vid behov kyrkostyrelsen, valet, om han anser den valde vara lämplig för tjänsten.

Om den som förordnats för en provotid innan tiden utgår har visat sig olämplig för tjänsten, må förordnandet återtas.

20 §

Avgångsåldern för en präst, en diakon eller en kantor är sextiosju år. Stiftets biskop får, då han prövar att skäl föreligger och det kan ske utan att skötseln av tjänsten blir lidande därav, på ansökan av församlingen och med samtycke av den som saken gäller likväl låta denne kvarstå i tjänsten. Ett sådant tillstånd ges för högst ett år i sänder.

Om en präst, en diakon eller en kantor på grund av sjukdom eller skada varaktigt förlorat sin arbetsförmåga och är berättigad till invalidpension, kan biskopen entlediga honom från hans tjänst.

En tjänsteinnehavare befrias även från sin tjänst från den dag han utnämns eller för provotid förordnas till annan tjänst i en församling eller hans tjänst dras in.

22 §

En präst och en diakon som innehar en annan tjänst eller befattning inom församlingens område skall vid behov delta i kyrkliga förrättningar i stiftet i enlighet med vad biskopen bestämmer.

23 a §

Om en präst eller en diakon skriftligen meddelar stiftets biskop att han vill avsäga sig sin prästerliga värdighet och avskedsansökan innehåller tillräckliga grunder, skall biskopen i biskopskonferensen tillsammans med de övriga biskoparna konstatera att han förlorat sin prästerliga värdighet. Förfarandet

är detsamma om en präst eller en diakon utträder ur ortodoxa kyrkan.

Den som med stöd av 1 mom. förlorar sin prästerliga värdighet, förlorar även den präst- eller diakontjänst som han innehar.

24 §

Församlingsstämman fastställer antalet medlemmar i församlingsfullmäktige samt väljer präst, diakon och kantor.

Församlingsfullmäktige kan dela upp församlingen i valområden, från vilka medlemmar väljs till församlingsfullmäktige så, att församlingens olika delar blir proportionellt representerade.

25 §

Rösträtt vid församlingsstämma och val av medlemmar i församlingsfullmäktige har varje församlingsmedlem som är införd i längden över röstberättigade och är finsk medborgare samt före året för stämman eller valet har fyllt aderton år.

En församlingsmedlem får utöva sin rösträtt endast personligen.

26 §

Församlingsfullmäktige handhar församlingens allmänna förvaltning.

Till församlingsfullmäktige hör kyrkoherden och medlemmar på viss tid som valts för tre kalenderår. En medlem på viss tid kvarstår i sitt uppdrag under den tid för vilken han valts och även därefter, till dess att någon annan blivit vald i hans ställe.

Om platsen för en medlem på viss tid blir ledig, skall ordföranden i hans ställe för den återstående valperioden kalla den valbara person som fått näst mest röster.

27 §

Till medlem i församlingsfullmäktige kan väljas en för oförvitligt leverne och ortodoxa kristliga strävanden känd församlingsmedlem som är röstberättigad och som inte är omyn- dig.

Det är inte tillåtet att vägra ta emot ett uppdrag som medlem i församlingsfullmäktige om man inte varit medlem i fullmäktige i minst tre år. Om någon vägrar på grund av sjukdom eller andra vägande skäl, undersöker fullmäktige om hindret är giltigt.

Om en medlem förlorar sin valbarhet, skall fullmäktige konstatera att hans uppdrag har upphört.

29 §

Angående valbarheten för medlemmar på viss tid i församlingrådet och rätten för dem att avsäga sig detsamma samt om uppdragets upphörande gäller vad som i 26 § 2 mom. och 27 § bestäms om medlemmarna i församlingsfullmäktige. Om en plats som medlem blir ledig, skall församlingsfullmäktige för den återstående mandattiden välja en ny medlem.

31 §

Om en skattskyldig helt eller delvis befriats från skatt på inkomst såväl till stat som kommun eller från påföljder med anledning av fördröjd betalning, eller fått uppskov med betalningen av skatten, får han motsvarande befrielse från den kyrkoskatt som skall betalas på samma inkomst och från påföljder med anledning av fördröjd betalning av sagda kyrkoskatt eller på motsvarande villkor uppskov med betalningen.

Församlingsfullmäktige kan i andra fall än de som avses i 2 mom. helt eller delvis bevilja befrielse från kyrkoskatt eller från påföljder med anledning av fördröjd betalning av kyrkoskatt eller uppskov med betalningen på samma grunder som de på vilka statliga och kommunala myndigheter beviljar befrielse eller uppskov i fråga om stats- och kommunalskatt.

35 §

Ärkebiskopen är kyrkosamfundets överhuvud och överherde som i samråd med biskopskonferensen och kyrkomötet leder ärkebiskopsdömet i enlighet med Bibeln, traditionen, dogmer, kanon och den ortodoxa kyrkans övriga kyrkliga regler samt i enlighet med gällande bestämmelser om kyrkosamfundet.

35 a §

Beträffande biskopar gäller vad som bestäms i 16 b §.

36 §

Ordförande för kyrkostyrelsen är ärkebiskopen, och övriga medlemmar är

- 1) de övriga stiftsbiskoparna samt
- 2) fyra av kyrkomötet för tre år i sänder valda sakkunniga inom den kyrkliga förvalt-

ningen, vilka skall ha sådan behörighet som avses i 27 § 1 mom. och av vilka en skall vara präst med behörighet för prästtjänst samt en ha avlagt sådan examen som krävs för domartjänst.

För var och en av de medlemmar som avses i 1 mom. 2 punkten utses en personlig suppleant.

Ärenden som ankommer på kyrkostyrelsen avgörs enligt vad som bestäms i arbetsordningen av

- 1) kyrkostyrelsen vid dess sammanträde,
- 2) en sektion inom kyrkostyrelsen eller
- 3) en tjänsteman vid kyrkostyrelsen som förordnats att avgöra ärenden av ifrågavarande slag.

36 a §

Om skyldigheten för tjänstemän i kyrkostyrelsen att avgå från tjänsten och om tjänstemännens pensionsrätt gäller vad som bestäms om statstjänstemännens skyldighet att avgå från tjänsten och rätt till pension.

38 §

Medlemmar av kyrkomötet är

- 1) som prästerliga medlemmar de biskopar som innehar en tjänst eller, om någon av dem är förhindrad, den prästerliga medlem i kyrkostyrelsen som är äldst i tjänsten,
- 2) som prästerliga medlemmar och kantorsmedlemmar ombud som prästerskapet och kantorerna valt för tre år i sänder,
- 3) som lekmannamedlemmar ombud som lekmanen valt för tre år i sänder.

Av kyrkomötets medlemmar är sammanlagt hälften prästerliga medlemmar och kantorsmedlemmar samt hälften lekmannamedlemmar.

Kyrkostyrelsens lagfarne assessor har ytt-
randerätt vid kyrkomötet.

Landets regering utser för sig en representant vid kyrkomötet.

38 a §

Valbara till kyrkomötesombud för prästerskapet och kantorerna är präster, diakoner och kantorer, prästmunkar och munkdiakoner som tjänstgör inom kyrkosamfundet eller som är pensionerade, samt präster och diakoner som vigts på basis av eget intresse. Den som skiljts från tjänsteutövning eller från utförandet av prästerliga förrättningar eller avstängts från tjänsteutövning är dock inte valbar under den berörda tiden.

Valbara till lekmannaombud är sådana lek-

mannamedlemmar i kyrkosamfundets församlingar som är valbara till medlemmar i församlingsfullmäktige.

41 §

Har ett förhållande getts sådan rättslig form som inte svarar mot sakens egentliga natur och syftemål, skall då avgiften fastställs förfaras som om riktig form hade använts i saken.

6 kap.

Tillrättavisningsförfarande

42 §

En präst, en diakon eller en kantor som handlar mot sin tjänsteplikt eller försummar denna eller i tjänstgöring eller utom tjänstgöring uppträder på ett sätt som inte är förenligt med hans tjänsteställning kan påföras tillrättavisningsstraff av tillrättavisningsnämnden.

Tillrättavisningsstraff är

- 1) skriftlig varning,
- 2) skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst en och högst sex månader samt
- 3) avsättning.

42 a §

En präst eller en diakon, som avsätts från sin tjänst eller som redan fått avsked från sin tjänst, kan dessutom, sedan han på behörigt sätt har hörts, genom biskopskonferensens beslut skiljas från utförandet av prästerliga förrättningar för en tid av minst en månad och högst två år eller förklaras ha förlorat sin prästerliga värdighet. Förlust av prästerlig värdighet kommer i fråga då en förseelse eller ett beteende som strider mot plikterna visar att vederbörande kanoniskt sett inte är lämplig för den prästerliga värdigheten.

43 §

Om en präst eller en diakon, som inte innehar en motsvarande tjänst, handlar mot sina prästerliga plikter eller försummar dem eller uppträder på ett sätt som inte anstår en präst, kan han ges en skriftlig varning eller åtgärder enligt 42 a § vidtas.

44 §

Den som skiljts från tjänsteutövning förlorar under strafftiden löneförmånerna i den tjänst från vars handhavande han skiljts.

Den som skiljts från utförandet av prästerliga förrättningar får inte under strafftiden utföra prästerliga förrättningar.

Den som förlorat sin prästerliga värdighet får inte utföra prästerliga förrättningar eller bära prästdräkt.

45 §

Tillrättavisningsförfarande får inte inledas om saken är av sådan beskaffenhet att den skall behandlas vid domstol.

Tillrättavisningsförfarande får inte anhängiggöras på basis av en sådan omständighet som utgör grund för ett åtal som är anhängigt vid domstol. Väcks medan tillrättavisningsförfarande pågår åtal vid domstol på grund av en sådan omständighet som har föranlett tillrättavisningsförfarandet, skall tillrättavisningsförfarandet avbrytas för den tid åtalet är anhängigt.

Tillrättavisningsförfarande får inte heller anhängiggöras eller tillrättavisningsstraff påföras på basis av en sådan omständighet som utgör grund för ett straff som domstol redan har dömt ut eller ifall domstolen på basis av en sådan omständighet har väckt åtal mot svaranden men denne frikänts eller åtalet inte lett till att straff utdömts. Utan hinder av detta kan vederbörande dock med iakttagande av det förfarande som bestäms i detta kapitel avsättas, skiljas från utförandet av prästerliga förrättningar eller förklaras ha förlorat sin prästerliga värdighet.

46 §

Tillrättavisningsförfarande behöver inte inledas och tillrättavisningsstraff behöver inte påföras om förseelsen är ringa eller det beteende som strider mot plikterna är av obetydlig art och allmänt intresse inte kräver att tillrättavisningsstraff påförs.

47 §

Om domstol har dömt en person som är underställd den kyrkliga tillrättavisningsmakten till straff för brott i tjänsten eller till frihetsstraff för annat brott, skall en kopia av utslaget sändas till kyrkostyrelsen inom trettio dagar från det att utslaget avkunnats eller meddelats.

48 §

Tillrättavisningsstraff får inte påföras om inte tillrättavisningsförfarande har anhängiggjorts inom ett år från det att den omständighet som hade kunnat förorsaka tillrättavisningsförfarande blev bekant för kyrkostyrelsen.

Har i de fall som nämns i 45 § 2 eller 3 mom. tillrättavisningsförfarande inte anhängiggjorts eller fortsatt inom sex månader från det att domstolens utslag vann laga kraft, förfaller rätten att anhängiggöra eller fortsätta tillrättavisningsförfarandet.

49 §

Kyrkostyrelsen kan avstänga en person som är underställd den kyrkliga tillrättavisningsmakten från tjänsteutövning under tiden för åtal för brott, tillrättavisningsförfarande eller undersökningar som påkallats därav. Avstängning från tjänsteutövning får inte gälla för en längre tid än vad som behövs.

Ett beslut om avstängning från tjänsteutövning skall iakttas trots att besvär anförts över beslutet.

50 §

Avstängs en tjänsteinnehavare inom församlingen från tjänsteutövning, skall hälften av hans penninglön innehållas under den ifrågavarande tiden. Om han inte döms eller påförs straff för den gärning, på grund av vilken han avstängts från tjänsteutövning, betalas till honom full lön för sagda tid.

Om en sådan tjänsteinnehavare inom församlingen som avstängts från tjänsteutövning genom dom eller beslut avsätts från sin tjänst, betalas inte lön till honom, även om avgörandet inte har vunnit laga kraft. Ändras avsättning till ett lindrigare straff, betalas till tjänsteinnehavaren hälften av den penninglön som med stöd av detta moment innehållits hos honom.

51 §

Tillrättavisningsstraff påförs av tillrättavisningsnämnden.

Tillrättavisningsnämndens ordförande är biskopen i det stift till vilket svaranden hör. Dessutom har tillrättavisningsnämnden två prästerliga medlemmar och två lekmanna-medlemmar, som skall vara valbara till medlemmar av kyrkomötet. Åtminstone den ena lekmannamedlemmen skall ha avlagt sådan

examen som krävs för innehav av domarämbete. Medlemmarna på viss tid är desamma oberoende av stift.

Tillrättaviseringsnämndens medlemmar på viss tid väljs av kyrkomötet för tre kalenderår i sänder. I samma ordning väljs två personliga suppleanter för varje medlem på viss tid.

52 §

I tillrättaviseringsnämnden åtalar tillrättaviseringsombudet, som också i egenskap av åklagare för självständig talan.

Tillrättaviseringsombudet förordnas av kyrkostyrelsen för tre kalenderår i sänder. Tillrättaviseringsombudet skall ha avlagt sådan examen som krävs för innehav av domarämbete och vara valbar till medlem av kyrkomötet.

53 §

Om kyrkostyrelsen har befogad anledning att förmoda att en präst, en diakon eller en kantor har gjort sig skyldig till brott i tjänsten eller till sådant förfarande som kan leda till tillrättaviseringsstraff, skall den se till att förberedande undersökningar företas i saken. Därefter skall kyrkostyrelsen sända undersökningsmaterialet till allmänna åklagaren eller tillrättaviseringsombudet, om undersökningen ger anledning därtill.

Sedan tillrättaviseringsombudet inhämtat den tilläggsutredning som eventuellt behövs för avgörande av ärendet beslutar tillrättaviseringsombudet om huruvida tillrättaviseringsförfarande skall inledas. Tillrättaviseringsförfarande anhängiggörs genom att svaren delges yrkandet på tillrättaviseringsstraff samt det material, på grundval av vilket tillrättaviseringsstraff yrkas. Tillrättaviseringsombudet skall sända dessa handlingar även till tillrättaviseringsnämnden.

Svaranden skall beredas tillfälle att avge förklaring.

Svaranden har rätt att anlita biträde och ombud vid tillrättaviseringsförfarandet.

54 §

Tillrättaviseringsnämnden skall verkställa muntlig förhandling om svaren eller tillrättaviseringsombudet det begär eller om nämnden i övrigt anser det vara nödvändigt. Svaranden skall bevisligen kallas till muntlig förhandling. Han kan kallas till en förhandling vid äventyr att hans frånvaro inte utgör hinder för att ärendet avgörs. Tillrättaviserings-

ombudet skall närvara vid den muntliga förhandlingen.

Vid muntlig förhandling kan tillrättaviseringsnämnden höra vittnen och sakkunniga. Tillrättaviseringsnämnden kan även förordna att muntligt förhör med vittne eller sakkunnig skall hållas vid den underrätt som är lämpligast. Tillrättaviseringsombudet och svaren har rätt att ställa frågor till vittnen och sakkunniga.

Muntlig förhandling är offentlig. Den myndighet som verkställer förhandlingen kan dock vägra pressen eller allmänheten tillträde till förhandlingen eller till en del därav, om det är nödvändigt för att skydda moralen, den allmänna ordningen, den nationella säkerheten eller privatlivet för parterna eller personer som inte fyllt 21 år.

55 §

Tillrättaviseringsnämnden är beslutför när alla medlemmar är närvarande. Vid förhinder för ordföranden är den biskop i ett stift som är äldst i tjänsten ordförande för nämnden. Om en annan medlem är frånvarande vid ett sammanträde eller konstateras vara jävig, träder en suppleant i hans ställe.

Om det förekommer avvikande åsikter i tillrättaviseringsnämnden avgörs ärendet genom omröstning med iakttagande av samma förfarande som vid kollegiala domstolar.

Medlemmarna i tillrättaviseringsnämnden handlar under domaransvar. En medlem som inte tidigare har avlagt domared eller avgett domarförsäkran skall innan han påbörjar sitt uppdrag göra det vid en allmän domstol, kyrkliga överdomstolen eller kyrkostyrelsen.

56 §

Tillrättaviseringsnämndens beslut uppgörs som en separat expedition. Beslutet skall innehålla grunderna för avgörandet och de lagrum som tillämpats.

Beslutet delges i den ordning som bestäms för delgivning i förvaltningsärenden. Delgivningen handhas av kyrkostyrelsen.

Tillrättaviseringsombudet anses ha fått del av beslutet den dag beslutet fattades.

57 §

Om en biskop gör sig skyldig till en sådan förseelse som nämns i 42 §, kan biskopskonferensen påföra honom tillrättaviseringsstraff enligt samma paragraf. Biskopskonferensen kan förordna en särskild åklagare, om den anser det vara nödvändigt.

I ärenden som avses i denna paragraf skall iakttagas vad som bestäms i 45–49 §. Om avstängning av biskop från tjänsteutövning beslutar dock biskopskonferensen.

59 §

Om ersättning av skada som åstadkommit i tjänsten gäller vad som särskilt bestäms. Ersättningsanspråk behandlas särskilt oberoende av tillrättavisningsförfarande som anhängiggörs enligt denna lag.

60 §

När kyrkostyrelsen behandlar sådana ärenden som nämns i 49 § 1 mom., 52 § 2 mom. och 53 § 1 mom. är den prästerliga medlemmen i kyrkostyrelsen ordförande. De biskopar som är medlemmar i kyrkostyrelsen deltar inte i ärendenas behandling.

61 §

En biskop får tillrättavisa dem som i tjänsten står under hans tillsyn och i sådant syfte kalla vederbörande till sig. På begäran skall skriftligt bevis utfärdas över tillrättavisningen.

6 a kap.

Kyrkliga överdomstolen

62 §

Kyrkliga överdomstolen behandlar besvär över tillrättavisningsnämndens beslut.

63 §

I behandlingen av ärenden i kyrkliga överdomstolen deltar de av stiftens biskopar som är ojäviga samt två prästerliga medlemmar och tre lekmannamedlemmar. Ordförande i kyrkliga överdomstolen är ärkebiskopen eller vid förhinder för honom den biskop i ett stift som är äldst i tjänsten.

De prästerliga medlemmarna och lekmannamedlemmarna samt två prästerliga suppleanter och tre lekmanasuppleanter i kyrkliga överdomstolen väljs av kyrkomötet för tre kalenderår i sänder. Åminstone en lekmannamedlem och en lekmanasuppleant skall ha avlagt sådan examen som krävs för innehav av domarämbete. Han är samtidigt domstolens sekreterare.

De prästerliga medlemmarna och de prästerliga suppleanterna skall kunna väljas till prästerliga medlemmar av kyrkomötet. Lekmannamedlemmarna och lekmanasupplean-

terna skall kunna väljas till lekmannamedlemmar av kyrkomötet.

64 §

Kyrkliga överdomstolen är beslutför då ordföranden samt två prästerliga medlemmar och två lekmannamedlemmar är närvarande, om åtminstone den ena av lekmannamedlemmarna har avlagt sådan examen som krävs för innehav av domarämbete.

I kyrkliga överdomstolen iakttagas laga rättegångsordning. Om behandlingen av ärenden samt avfattande och delgivning av beslut gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 54 och 56 §.

66 §

Innan församlingsfullmäktiges beslut får verkställas skall det underställas kyrkostyrelsen för prövning och fastställelse, om beslutet gäller

1) försäljning, byte eller annan överlåtelse eller pantsättning av en församlings fasta egendom, eller

2) upptagning av lån för mer än tio år.

Om ett beslut inte underställs inom ett år efter att det fattats, förfaller beslutet.

Om underställning bestäms även i en förordning som givits med stöd av denna lag.

71 §

En församlingsmedlem får hos kyrkostyrelsen anföra besvär över valet av medlemmar i församlingsfullmäktige inom 30 dagar efter att valresultatet offentliggjorts.

72 §

Ändring i tillrättavisningsnämndens beslut får sökas genom besvär hos kyrkliga överdomstolen inom 30 dagar efter delfäendet av beslutet. Svaranden och tillrättavisningsombudet har besvärsmätt.

73 §

Ändring i kyrkostyrelsens och en biskops administrativa beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar efter att beslutet delgivits. Besvär över att valet av en präst, en diakon eller en kantor inte har fastställts efter provotiden anförs dock hos biskopskonferensen.

Besvär får inte anföras över ett i 1 mom. avsett beslut som gäller fastställande av reg-

lemente, upprättande av tjänsteförslag och godkännande av en extra kandidat, interimistisk skötsel av tjänster och befattningar, bisysslor, semester och tjänstledighet, rätt för präst, diakon eller kantor att kvarstå i tjänsten efter uppnådd avgångsålder, anstånd med besättandet av kantorstjänst eller val av ombud vid kyrkomötet.

75 §

Om ovan inte bestämts annorlunda, bestäms det i förvaltningsprocesslagen (586/1996) om hur ändring söks i beslut som avses i denna lag.

81 §

Vad som i allmän lag bestäms om rätt att sända in handlingar till statliga förvaltningsmyndigheter även i andra fall än sådana som avses i 75 § 3 mom. och att få handlingar från sådana myndigheter, tillämpas även på församlingsmyndigheter, stiftsbiskopar, kyrkostyrelsen och tillrättaviseringsnämnden.

81 a §

Kyrkosamfundets ämbetspråk är finska. Genom förordning bestäms i vilka församlingar kyrkoherdeämbeten kan utfärda ämbetsbetyg även på svenska.

Om användningen av samiska hos myndigheter inom kyrkosamfundet och församlingen bestäms särskilt.

81 b §

De offentliga gudstjänsternas språk är finska.

Offentliga gudstjänster och andra kyrkliga förrättningar kan, i enlighet med anvisningar som stiftets biskop utfärdar, i mån av möjlighet även förrättas på andra språk.

81 c §

För ämbetsbetyg och andra handlingar som utges av kyrkoherdeämbetet, föreståndaren för en klosterförsamling och centralarkivet vid kyrkostyrelsen skall uppbäras lösen enligt vad undervisningsministeriet på framställning av kyrkostyrelsen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagens 36 § 1 och 2 mom. tillämpas på kyrkostyrelsen och 38 § 1 och 3 mom. på kyrkomötet från det att medlemmarna av dessa organ första gången väljs enligt denna lag. Till dess tillämpas på kyrkostyrelsen och kyrkomötet de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Om en präst, en diakon eller en kantor när denna lag träder i kraft är åtalad vid kyrkliga underrätten för ett sådant fel i tjänsten eller uppträdandet, för vilket straff ingår i de bestämmelser som upphävs genom denna lag, skall ärendet slutbehandlas i tillrättaviseringsnämnden med iakttagande av de upprädda bestämmelserna. Om förseelsen är av den arten att den enligt den nya lagen kan behandlas i tillrättaviseringsförfarande, och kyrkliga underrätten inte har meddelat ett slutligt utslag i saken, skall den dock behandlas som ett tillrättaviseringsärende enligt denna lag.

Om ett fel i tjänsten eller uppträdandet eller en förseelse begås innan denna lag träder i kraft, skall straff dömas ut eller tillrättaviseringsstraff påföras med stöd av den lag som leder till ett lindrigare straff för den skyldige.

Den tidsfrist som bestäms i 66 § 3 mom. räknas tidigast från den dag då denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 11 april 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*

Lag

om ändring av lagen om ortodoxa kyrkosamfundet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 8 augusti 1969 om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969) 6 § 2 mom., 19 §, 25 § 2 mom., 58 och 65 § samt 76—80 §, av dessa lagrum 19 § sådan den lyder i lag 893/1987,

ändras 3 § 3 mom., 5 och 10 §, 12 a § 1 och 2 mom., 13 och 14 §, 17, 20, 22 och 24—27 §, 29 § 2 mom., 35 § 1 mom., 36 och 38 §, rubriken för 6 kap., 42—57, 59—64 §, 66, 72, 73, 75 och 81 §,

av dessa lagrum 5 § sådan den lyder i lag 596/1988, 12 a § 1 och 2 mom. i lag 206/1984, 14, 17, 38 och 73 §, sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 893/1987, 20, 24 och 60 § sådana de lyder i sistnämnda lag, 25 § 1 mom. sådant det lyder i lag 351/1977, 27 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 36 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 591/1979, 42 § sådan den lyder i sistnämnda lag och lag 593/1984, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 589/1995, 54 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 596/1988 och 63 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 593/1984, samt

fogas till lagen nya 5 a, 16 b, 16 c och 23 a §, till 31 §, sådan den lyder i lag 971/1982, nya 2 och 3 mom., nya 35 a, 36 a och 38 a §, till 41 § ett nytt 3 mom., en ny 42 a § och ett nytt 6 a kap., till vilket samtidigt överförs de ändrade 62—64 §, till 71 §, sådan den lyder i nämnda lag 893/1987, ett nytt 2 mom. samt till lagen nya 81 a—81 c § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Kyrkosamfundet, församling eller kloster tillhörig fast egendom må icke försälas utom då deras fördel uppenbart kräver det. För försäljning av fast egendom, som tillhör kyrkosamfundet eller kloster i dess besittning, erfordras kyrkomötets tillstånd.

För försäljning av fast egendom som tillhör kyrkosamfundet eller kloster som hör till samfundet fordras kyrkomötets tillstånd.

5 §

Församlingarna är skyldiga att anskaffa och underhålla sina kyrkor och begravningsplatser. *De skall också avlöna sitt prästerskap och sina kantorer samt vid behov övriga innehavare av tjänst eller befattning.*

5 §

Församlingarna är skyldiga att anskaffa och underhålla sina kyrkor och begravningsplatser.

Församlingarna anställer i tjänsteförhållande av nedan definierat slag sitt prästerskap och sina kantorer samt i arbetsavtalsförhållande annan behövlig personal.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

En församling skall ha ett målprogram och en verksamhetsplan som församlingsfullmäktige godkänt som riktgivande. Målprogrammet, som innehåller de centrala målen för församlingens verksamhet, skall uppgöras för minst tre år och ses över årligen. Verksamhetsplanen innehåller detaljerade mål för församlingens verksamhet enligt uppgiftsgrupp och uppgörs för ett kalenderår i sänder.

6 §

Då oavvisliga skäl det kräver må med tillstånd av statsrådet inom kyrkosamfundet tillsättas en biträdande biskop.

 (2 mom. upphävs)
 -----

10 §

Kyrkosamfundets biskopar, medlemmarna av kyrkostyrelsen och övriga innehavare av kyrklig tjänst eller befattning skall vara finska medborgare.

10 §

Kyrkosamfundets biskopar och kyrkoherdar samt medlemmarna av kyrkostyrelsen, tillrättaviseringsnämnden och kyrkliga överdomstolen skall vara finska medborgare.

12 a

Församlingarna och kyrkostyrelsen utför, under folkbokföringsförvaltningens ledning och tillsyn, de uppgifter som ansluter sig till befolkningsregisterföringen i fråga om församlingarnas medlemmar, med iakttagande av vad som är stadgat om befolkningsregister i allmän lag eller bestämt med stöd därav.

Beslutsfattandet i ärenden som gäller befolkningsregisterföringen ankommer på kyrkoherden, föreståndaren för klosterförsamling eller den ansvarige föreståndaren för centralarkivet vid kyrkostyrelsen.

12 a §

Församlingarna, *klostren* och kyrkostyrelsen utför, under folkbokföringsförvaltningens ledning och tillsyn, de uppgifter som ansluter sig till den kyrkliga befolkningsregisterföringen i fråga om församlingarnas och *klostrens* medlemmar, med iakttagande av vad som är bestämt om befolkningsregister i allmän lag eller med stöd därav.

Beslutsfattandet i ärenden som gäller den kyrkliga befolkningsregisterföringen ankommer på kyrkoherden, föreståndaren för *ett kloster* eller den ansvarige föreståndaren för centralarkivet vid kyrkostyrelsen.

13 §

Föreståndare för församling är en kyrkoherde. I församling må finnas även andra präster.

13 §

Föreståndare för varje församling är kyrkoherden. I en församling kan även finnas andra präster. I varje församling skall dessutom finnas åtminstone en kantor och om församlingen så beslutar, en eller flera diakoner. Kyrkostyrelsen kan av särskilda

Gällande lydelse

14 §

I varje församling skall finnas åtminstone en manlig eller kvinnlig kantor samt, om församlingen så beslutar, en eller flera diakoner.

Med avvikelse från det ovan sagda må kyrkostyrelsen dock, om församlings ekonomiska situation det fordrar, medgiva församlingen rätt att tillsvidare lämna vakant kantorstjänst i församlingen obesatt, under förutsättning att församlingen har möjlighet att på annat sätt ordna handhavandet av de uppgifter som ankommer på kantor.

Föreslagen lydelse

skäl ge församlingen tillstånd att tillsvidare inte avlöna någon kantor.

Tjänsteinnehavarna i en församling kan vara anställda på heltid, deltid eller med tjänsten som bisyssla.

Två eller flera församlingar kan ha gemensamma tjänsteinnehavare.

14 §

Tjänsteinnehavare är den präst, diakon eller kantor som har

- 1) utnämnts till tjänsten,
- 2) anställts för provtid eller
- 3) anställts för att sköta en tjänst interimistiskt eller som vikarie.

16 b §

En präst får inte som vittne eller annars yppa vad som anförtrotts honom i enskild syndabekännelse eller annars vid själavård, eller röja den som sålunda anförtrott sig åt honom.

Uppenbarar någon i enskild syndabekännelse eller annars vid själavård att ett sådant brott är förestående som enligt allmän lag måste anges, skall prästen uppmana personen i fråga att underrätta myndigheterna eller den som är utsatt för fara. Är han inte villig härtill, skall prästen anmäla saken till myndigheterna i den mån det är möjligt utan att den som har anförtrott saken direkt eller indirekt blir röjd.

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. gäller i tillämpliga delar även diakon.

Prästerskapets vittnesmål beträffande själavård är hemliga. Myndigheterna kan dock ges statistiska uppgifter av vilka de omständigheter som nämns i 1 mom. inte framgår.

16 c §

En präst, en diakon eller en kantor får inte undervisa eller sprida åsikter som strider mot kyrkans trosbekännelse eller kanoniska

Gällande lydelse

17 §
Har den som blivit vald till innehavare av en *ordinarie* präst-, diakon- eller kantors-tjänst inte innehaft motsvarande ordinarie tjänst, skall han, i stället för att utnämnas, förordnas till tjänsten för en provotid om två år.

Efter utgången av provotiden fastställer stiftets biskop, efter att ha hört kyrkostyrelsen och församlingsfullmäktige, valet, om han anser den till tjänsten valde vara därtill lämplig.

Om den som förordnats för en provotid innan tiden utgår har visat sig olämplig för tjänsten, må förordnandet återtas.

19 §
En församling som inte själv till fullo för-mår stå för kostnaderna för sitt prästerskaps och sina kantorers avlöning kan erhålla under-stöd av kyrkosamfundets allmänna medel.

20 §
En till ordinarie tjänst utnämnd präst, dia-

Föreslagen lydelse

struktur. De får inte heller i predikan eller annan undervisning blanda in sådant som är olämpligt eller eftersträva en tjänst genom att förorda sig själv, förringa medsökandena eller använda andra otillbörliga medel.

En präst, en diakon eller en kantor skall utföra sina uppgifter på ett behörigt sätt och utan dröjsmål samt visa lydnad mot sina förmän. De skall i sin tjänst samt utom tjänsten uppträda på det sätt som deras ställning förutsätter.

En präst, en diakon eller en kantor får inte befattna sig med sysslor, uppdrag eller näringar som är olämpliga för en innehavare av en andlig tjänst och inte heller fungera som biträde eller ombud vid rättegång, såvida fråga inte är om deras församling eller en familjemedlem. Med familjemedlem avses föräldrar, adoptivföräldrar, syskon, make, barn och adoptivbarn som bor i samma hus-håll.

En präst, en diakon eller en kantor får inte utan tillstånd av stiftets biskop ta emot bi-sysslor som de har rätt att vägra ta emot. Församlingsrådet skall avge utlåtande i sa-ken.

17 §
Har den som blivit vald till innehavare av en präst-, en diakon- eller en kantorstjänst inte tidigare innehaft motsvarande ordinarie tjänst, skall han, i stället för att utnämnas, förordnas till tjänsten för en provotid om två år.

Efter utgången av provotiden fastställer stiftets biskop, efter att ha hört församlingsfullmäktige och vid behov kyrkostyrelsen, valet, om han anser den valde vara lämplig för tjänsten.

Om den som förordnats för en provotid innan tiden utgår har visat sig olämplig för tjänsten, må förordnandet återtas.

19 §
(upphävs)

20 §
Avgångsåldern för en präst, en diakon el-

Gällande lydelse

kon eller kantor är skyldig att avgå från sin tjänst då han fyller sextiosju år. Kyrkostyrelsen får, då den prövar skäl föreligga och det kan ske utan att skötseln av tjänsten blir lidande därav, på anhållan av församlingen och med tjänstemannens samtycke likväl låta honom kvartstå i tjänsten, dock inte utöver *sjuttio års ålder*. Dylikt tillstånd ges för ett år i sänder. Utan avseende på ålder är han dock skyldig att avgå från sin tjänst, om han till följd av kroppsslyte eller nedsatta kroppsel eller själskrafter varaktigt förlorat sin arbetsförmåga. I övriga fall kan en medlem av prästerskapet och en kantor entledigas från sin tjänst endast på egen begäran eller efter laga rannsakan och dom.

22 §

Präst och diakon, som innehar annan tjänst eller befattning inom församlingens område, skall vid behov enligt förordnande av kyrkostyrelsen taga del i kyrkliga förrättningar i församlingen.

24 §

Församlingsstämman fastställer antalet medlemmar i församlingsfullmäktige och väljer *dess* samt präst, diakon och kantor.

Föreslagen lydelse

ler en kantor är sextiosju år. Stiftets biskop får, då han prövar att skäl föreligger och det kan ske utan att skötseln av tjänsten blir lidande därav, på ansökan av församlingen och med samtycke av den som saken gäller likväl låta denne kvarstå i tjänsten. Ett sådant tillstånd ges för högst ett år i sänder.

Om en präst, en diakon eller en kantor på grund av sjukdom eller skada varaktigt förlorat sin arbetsförmåga och är berättigad till invalidpension, kan biskopen entlediga honom från hans tjänst.

En tjänsteinnehavare befrias även från sin tjänst från den dag han utnämns eller för provotid förordnas till annan tjänst i en församling eller hans tjänst dras in.

22 §

En präst och en diakon som innehar en annan tjänst eller befattning inom församlingens område skall vid behov delta i kyrkliga förrättningar i stiftet i enlighet med vad biskopen bestämmer.

23 a §

Om en präst eller en diakon skriftligen meddelar stiftets biskop att han vill avsäga sig sin prästerliga värdighet och avskedsansökan innehåller tillräckliga grunder, skall biskopen i biskopskonferensen tillsammans med de övriga biskoparna konstatera att han förlorat sin prästerliga värdighet. Förfarandet är detsamma om en präst eller en diakon utträder ur ortodoxa kyrkan.

Den som med stöd av 1 mom. förlorar sin prästerliga värdighet, förlorar även den präst- eller diakontjänst som han innehar.

24 §

Församlingsstämman fastställer antalet medlemmar i församlingsfullmäktige samt väljer präst, diakon och kantor.

Gällande lydelse

25 §

Rösträtt vid församlingsstämma tillkommer envar församlingsmedlem, som är införd i längden över röstberättigade och är finsk medborgare samt före året för stämman har fyllt aderton år.

Rösträtt saknar dock:

- 1) den som av annan orsak än minderårighet står under förmynderskap; samt
- 2) den som bevisligen befunnits skyldig till att vid val inom församlingen ha stört valfriheten, fram till dess tre år förflutit sedan slutlig dom i saken gavs.

En församlingsmedlem får utöva sin rösträtt endast personligen.

26 §

Församlings allmänna förvaltning ankommer på församlingsfullmäktige.

27 §

Medlem i församlingsfullmäktige skall vara för oförvitligt leverne och ortodoxa kristliga strävanden känd församlingsmedlem, som har rösträtt vid församlingsstämma och som före ingången av valåret har fyllt tjugo år.

Det är inte tillåtet att vägra ta emot ett uppdrag som medlem i församlingsfullmäktige om man inte varit medlem i fullmäktige i minst tre år. Om någon vägrar på grund av

Föreslagen lydelse

Församlingsfullmäktige kan dela upp församlingen i valområden, från vilka medlemmar väljs till församlingsfullmäktige så, att församlingens olika delar blir proportionellt representerade.

25 §

Rösträtt vid församlingsstämma och val av medlemmar i församlingsfullmäktige har varje församlingsmedlem som är införd i längden över röstberättigade och är finsk medborgare samt före året för stämman eller valet har fyllt aderton år.

En församlingsmedlem får utöva sin rösträtt endast personligen.

26 §

Församlingsfullmäktige handhar församlingens allmänna förvaltning.

Till församlingsfullmäktige hör kyrkoherden och medlemmar på viss tid som valts för tre kalenderår. En medlem på viss tid kvarstår i sitt uppdrag under den tid för vilken han valts och även därefter, till dess att någon annan blivit vald i hans ställe.

Om platsen för en medlem på viss tid blir ledig, skall ordföranden i hans ställe för den återstående valperioden kalla den valbara person som fått näst mest röster.

27 §

Till medlem i församlingsfullmäktige kan väljas en för oförvitligt leverne och ortodoxa kristliga strävanden känd församlingsmedlem som är röstberättigad och som inte är omyndig.

Det är inte tillåtet att vägra ta emot ett uppdrag som medlem i församlingsfullmäktige om man inte varit medlem i fullmäktige i minst tre år. Om någon vägrar på grund av

Gällande lydelse

sjukdom eller andra vägande skäl, undersöker fullmäktige om hindret är giltigt.

Föreslagen lydelse

sjukdom eller andra vägande skäl, undersöker fullmäktige om hindret är giltigt.
Om en medlem förlorar sin valbarhet, skall fullmäktige konstatera att hans uppdrag har upphört.

29 §

Angående medlemmarnas i församlingsrådet kompetens för uppdraget och rätt att avsäga sig detsamma gäller vad i 27 § angående medlemmarna i församlingsfullmäktige är bestämt.

Angående valbarheten för medlemmar på viss tid i församlingsrådet och rätten för dem att avsäga sig detsamma samt om uppdragets upphörande gäller vad som i 26 § 2 mom. och 27 § bestäms om medlemmarna i församlingsfullmäktige. Om en plats som medlem blir ledig, skall församlingsfullmäktige för den återstående mandattiden välja en ny medlem.

31 §

Om en skattskyldig helt eller delvis befriats från skatt på inkomst såväl till stat som kommun eller från påföljder med anledning av fördröjd betalning, eller fått uppskov med betalningen av skatten, får han motsvarande befrielse från den kyrkoskatt som skall betalas på samma inkomst och från påföljder med anledning av fördröjd betalning av sagda kyrkoskatt eller på motsvarande villkor uppskov med betalningen.

Församlingsfullmäktige kan i andra fall än de som avses i 2 mom. helt eller delvis bevilja befrielse från kyrkoskatt eller från påföljder med anledning av fördröjd betalning av kyrkoskatt eller uppskov med betalningen på samma grunder som de på vilka statliga och kommunala myndigheter beviljar befrielse eller uppskov i fråga om stats- och kommunalskatt.

35 §

Ärkebiskopen är kyrkosamfundets överhuvud och överherde, som leder ärkebiskopsdömet i enlighet med Bibeln, traditionen, dogmer, kanon och den ortodoxa kyrkans övriga kyrkliga regler samt i enlighet med gällande bestämmelser om kyrkosamfundet i samråd med övriga biskopar i ärkebiskopsdömet och med kyrkomötet.

35 §

Ärkebiskopen är kyrkosamfundets överhuvud och överherde som i samråd med biskopskonferensen och kyrkomötet leder ärkebiskopsdömet i enlighet med Bibeln, traditionen, dogmer, kanon och den ortodoxa kyrkans övriga kyrkliga regler samt i enlighet med gällande bestämmelser om kyrkosamfundet.

Gällande lydelse

36 §

Ledamöter i kyrkostyrelsen är kyrkosamfundets i tjänst varande biskopar för stiftet, tre av kyrkomötet för tre år i sänder valda ledamöter, av vilka en skall vara präst och två lekmän, samt en lagfarens assessor, som är föredragande och sekreterare i kyrkostyrelsen. Då präst- eller lekmanledamot har förbinder, är motsvarande suppleant ledamot av kyrkostyrelsen.

Angående skyldighet för lagfarne assessorn och annan innehavare av tjänst eller befattning vid kyrkostyrelsen att avgå och om deras rätt till pension gäller vad om skyldighet att avgå och rätt till pension är bestämt ifråga om innehavare av statens tjänst eller befattning.

38 §

Medlemmar av kyrkomötet är kyrkosamfundets tjänstgörande biskopar såsom självskrivna prästerliga medlemmar och kyrkostyrelsens lagfarne assessor såsom självskrivna lekmanmedlem samt av prästerskapet och kantorerna valda ombud såsom prästerliga medlemmar och kantorsmedlemmar och av lekmän valda ombud såsom lekmanmedlemmar. Av kyrkomötets medlemmar är sammanlagt hälften prästerliga medlemmar och kantorsmedlemmar samt hälften lekmanmedlemmar.

Är någon av biskoparna förhindrad att delta i kyrkomöte är i hans ställe självskrivna

Föreslagen lydelse

35 a §

Beträffande biskopar gäller vad som bestäms i 16 b §.

36 §

Ordförande för kyrkostyrelsen är ärkebiskopen, och övriga medlemmar är

- 1) de övriga stiftsbiskoparna samt
- 2) fyra av kyrkomötet för tre år i sänder valda sakkunniga inom den kyrkliga förvaltningen, vilka skall ha sådan behörighet som avses i 27 § 1 mom. och av vilka en skall vara präst med behörighet för prästtjänst samt en ha avlagt sådan examen som krävs för domartjänst.

För var och en av de medlemmar som avses i 1 mom. 2 punkten utses en personlig suppleant.

Ärenden som ankommer på kyrkostyrelsen avgörs enligt vad som bestäms i arbetsordningen av

- 1) kyrkostyrelsen vid dess sammanträde,
- 2) en sektion inom kyrkostyrelsen eller
- 3) en tjänsteman vid kyrkostyrelsen som förordnats att avgöra ärenden av ifrågavarande slag.

36 a §

Om skyldigheten för tjänstemän i kyrkostyrelsen att avgå från tjänsten och om tjänstemännens pensionsrätt gäller vad som bestäms om statstjänstemännens skyldighet att avgå från tjänsten och rätt till pension.

38 §

Medlemmar av kyrkomötet är

- 1) som prästerliga medlemmar de biskopar som innehar en tjänst eller, om någon av dem är förhindrad, den prästerliga medlem i kyrkostyrelsen som är äldst i tjänsten,

- 2) som prästerliga medlemmar och kantorsmedlemmar ombud som prästerskapet och kantorerna valt för tre år i sänder,

- 3) som lekmanmedlemmar ombud som lekmännen valt för tre år i sänder.

Av kyrkomötets medlemmar är sammanlagt hälften prästerliga medlemmar och kan-

Gällande lydelse

medlem den prästerliga ledamoten i kyrkostyrelsen. Vid förfall för lagfarne assessorn träder i hans ställe den som förordnats att handha hans tjänst.

Landets regering utser för sig en representant vid kyrkomötet.

Föreslagen lydelse

torsmedlemmar samt hälften lekmannamedlemmar.

Kyrkostyrelsens lagfarne assessor har yttranderätt vid kyrkomötet.

Landets regering utser för sig en representant vid kyrkomötet.

38 a §

Valbara till kyrkomötesombud för prästerskapet och kantorerna är präster, diakoner och kantorer, prästmunkar och munkdiakoner som tjänstgör inom kyrkosamfundet eller som är pensionerade, samt präster och diakoner som vigts på basis av eget intresse. Den som skiljts från tjänsteutövning eller från utförandet av prästerliga förrättningar eller avstängts från tjänsteutövning är dock inte valbar under den berörda tiden.

Valbara till lekmannaombud är sådana lekmannamedlemmar i kyrkosamfundets församlingar som är valbara till medlemmar i församlingsfullmäktige.

41 §

Har ett förhållande getts sådan rättslig form som inte svarar mot sakens egentliga natur och syftemål, skall då avgiften fastställs förfaras som om riktig form hade använts i saken.

6 kap.

Den kyrkliga rättsskipningen

42 §

Den kyrkliga rättsskipningen utövas i lägsta instans av en kyrklig underrätt som består av tre prästerliga ledamöter och tre lekmanaledamöter, alla utsedda av kyrkomötet.

I högsta instans handhas den kyrkliga rättsskipningen av kyrkliga överdomstolen, som består av biskoparna för stiftet samt två

6 kap.

Tillrättavisningsförfarande

42 §

En präst, en diakon eller en kantor som handlar mot sin tjänsteplikt eller försummar denna eller i tjänstgöring eller utom tjänstgöring uppträder på ett sätt som inte är förenligt med hans tjänsteställning kan påföras tillrättavisningsstraff av tillrättavisningsnämnden.

Tillrättavisningsstraff är

- 1) skriftlig varning,*
- 2) skiljande från tjänsteutövning för en tid*

Gällande lydelse

av kyrkomötet utsedda präster och tre till kyrkosamfundet hörande lekmän.

43 §

Kallas präst till vittne må han icke yppa vad honom i enskild syndabekännelse eller eljest vid själavård anförtrotts.

Uppenbarar någon i enskild syndabekännelse eller eljest vid själavård att högförräderi, landsförräderi, för enskilds liv farligt eller annat sådant brott, som enligt allmän lag skall angivas, är på färde, skall prästen, om möjlighet därtill finnes, göra sig undermåttad om alla omständigheter och uppmana vederbörande att anmäla gärningen till myndighet eller den som är hotad. Om han icke låter sig förmås härtill, skall prästen anmäla saken i god tid och med försiktighet och därvid giva myndighet upplysning om omständigheterna i den mån han prövar det möjligt utan att vederbörande direkt eller indirekt röjes.

44 §

Yppar präst på annat sätt än i 43 § säges eller av andra än däri nämnda skäl vad honom i enskild syndabekännelse eller eljest vid själavård anförtrotts eller röjer han den, som sålunda fötrott sig till honom, dömes till skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst två månader och högst två år eller, ifall omständigheterna är synnerligen försvårande, att gå sin prästerliga värdighet förlustig.

Föreslagen lydelse

av minst en och högst sex månader samt 3) avsättning.

42 a §

En präst eller en diakon, som avsätts från sin tjänst eller som redan fått avsked från sin tjänst, kan dessutom, sedan han på behörigt sätt har hörts, genom biskopskonferensens beslut skiljas från utförandet av prästerliga förrättningar för en tid av minst en månad och högst två år eller förklaras ha förlorat sin prästerliga värdighet. Förlust av prästerlig värdighet kommer i fråga då en förseelse eller ett beteende som strider mot plikterna visar att vederbörande kanoniskt sett inte är lämplig för den prästerliga värdigheten.

43 §

Om en präst eller en diakon, som inte innehar en motsvarande tjänst, handlar mot sina prästerliga plikter eller försummar dem eller uppträder på ett sätt som inte anstår en präst, kan han ges en skriftlig varning eller åtgärder enligt 42 a § vidtas.

44 §

Den som skiljts från tjänsteutövning förlorar under strafftiden löneförmånerna i den tjänst från vars handhavande han skiljts.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Den som skiljts från utförandet av prästerliga förrättningar får inte under strafftiden utföra prästerliga förrättningar.

Den som förlorat sin prästerliga värdighet får inte utföra prästerliga förrättningar eller bära prästräkt.

45 §

Lär eller utsprider präst meningar, som är stridande mot kyrkans trosbekännelse eller kanoniska struktur, skall han kallas inför biskopen för stiftet eller kyrkostyrelsen för att avgiva förklaring, upplysas och förmanas samt, såvitt möjligt, föras till rätta. Vidhåller han sina åsikter eller lär han, efter att ha frångott dem, anyo ut dem, skall han gå sin prästerliga värdighet förlustig.

45 §

Tillrättavisningsförfarande får inte inledas om saken är av sådan beskaffenhet att den skall behandlas vid domstol.

Tillrättavisningsförfarande får inte anhängiggöras på basis av en sådan omständighet som utgör grund för ett åtal som är anhängigt vid domstol. Väcks medan tillrättavisningsförfarande pågår åtal vid domstol på grund av en sådan omständighet som har föranlett tillrättavisningsförfarandet, skall tillrättavisningsförfarandet avbrytas för den tid åtalet är anhängigt.

Tillrättavisningsförfarande får inte heller anhängiggöras eller tillrättavisningsstraff påföras på basis av en sådan omständighet som utgör grund för ett straff som domstol redan har dömt ut eller ifall domstolen på basis av en sådan omständighet har väckt tal mot svaranden men denne frikänts eller åtalet inte lett till att straff utdömts. Utan hinder av detta kan vederbörande dock med iakttagande av det förfarande som bestäms i detta kapitel avsättas, skiljas från utförandet av prästerliga förrättningar eller förklaras ha förlorat sin prästerliga värdighet.

46 §

Har präst mottagit, betingat sig eller fordrat muta för att främja orätt i tjänsten, skall han dömas vid allmän domstol så som där om särskilt bestäms. Har han eljest för tjänsteåtgärd betingat sig orättmätig gottgörelse eller biförtjänst, till vilken han icke äger rätt, eller för egen vinning, själv eller genom annan, uppmanat eller förlett någon till insamling, utbetalning, kostnad eller arbete, dömes

46 §

Tillrättavisningsförfarande behöver inte inledas och tillrättavisningsstraff behöver inte påföras om förseelsen är ringa eller det beteende som strider mot plikterna är av obetydlig art och allmänt intresse inte kräver att tillrättavisningsstraff påförs.

Gällande lydelse

vid kyrklig rätt till skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst en månad och högst två år, om ej på grund av synnerligen mildrande omständigheter varning bör anses vara tillfyllest.

47 §

Eftersträvar präst tjänst genom röstköp eller annan värvning av röster, olaga lönebetning, eget förordnande eller medsökandes förklenande eller andra olovliga medel, dömes till skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst en månad och högst två år eller att gå sin prästerliga värdighet förlustig, för såvitt han ej gjort det av oaktsamhet eller oförstånd eller eljest under så mildrande omständigheter, att varning bör anses vara tillfyllest.

48 §

Anträffas präst vid tjänstgöring berusad, dömes till skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst sex månader och högst två år. Är omständigheterna försvårande, skall han gå sin prästerliga värdighet förlustig.

Anträffas präst utom tjänstgöring på offentlig plats berusad, dömes till skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst en och högst sex månader, om icke varning bör anses vara tillfyllest. Är omständigheterna försvårande, dömes han till skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst sex månader och högst två år eller att gå sin prästerliga värdighet förlustig.

49 §

Försummar präst utan laga förfall eller skäl att förrätta gudstjänst, sakrament, enskild själavård eller att utföra annan till hans åligganden hörande kyrklig förrättning eller vägrar han utföra prästerlig tjänst då han enligt denna lag är skyldig att utföra sådan, eller viger han dem, som ej får ingå äktenskap med varandra, eller utför han annan prästerlig förrättning, ehuru den enligt lag ej är tillåten, eller avviker präst vid kyrklig förrättning väsentligt från fastställd förrättningsordning eller bryter han på annat sätt mot sitt ämbetes plikter, dömes, om det sker uppsåtligen, till skiljande från tjänsteut-

Föreslagen lydelse

47 §

Om domstol har dömt en person som är underställd den kyrkliga tillrättavinsningsmakten till straff för brott i tjänsten eller till frihetsstraff för annat brott, skall en kopia av utslaget sändas till kyrkostyrelsen inom tretio dagar från det att utslaget avkunnats eller meddelats.

48 §

Tillrättavinsningsstraff får inte påföras om inte tillrättavinsningsförfarande har anhängiggjorts inom ett år från det att den omständighet som hade kunnat förorsaka tillrättavinsningsförfarande blev bekant för kyrkostyrelsen.

Har i de fall som nämns i 45 § 2 eller 3 mom. tillrättavinsningsförfarande inte anhängiggjorts eller fortsatts inom sex månader från det att domstolens utslag vann laga kraft, förfaller rätten att anhängiggöra eller fortsätta tillrättavinsningsförfarandet.

49 §

Kyrkostyrelsen kan avstänga en person som är underställd den kyrkliga tillrättavinsningsmakten från tjänsteutövning under tiden för åtal för brott, tillrättavinsningsförfarande eller undersökningar som påkallats därav. Avstängning från tjänsteutövning får inte gälla för en längre tid än vad som behövs.

Gällande lydelse

övning för en tid av minst en månad och högst två år eller, ifall omständigheterna är synnerligen försvårande, att gå sin prästerliga värdighet förlustig. Har han gjort det av vårdslöshet, oaktsamhet, oförstånd eller oskicklighet eller är omständigheterna mildrande, dömes till varning eller till skiljande från tjänsteutövning för en tid av minst en månad och högst ett år.

50 §

Bryter präst vid handhavandet av prästtjänst mot de plikter tjänsten ålägger honom, såsom att han försummar eller vårdslöst handhar förandet och ordnandet av kyrkoböckerna, utan laga skäl vägrar utfärda bevis om vad i kyrkoböckerna är antecknat eller utfärdar därom oriktigt bevis, utger lysningsbevis för eller intyg om binderlöshet till äktenskap, ehuru hinder finnes, eller försummar präst på annat sätt sin prästtjänst eller gör han sig skyldig till missbruk därav, dömes alltefter sakens natur till skiljande från tjänsteutövning eller avhållande från utförande av prästerliga förrättningar för en tid av minst en månad oh högst två år eller att gå sin prästerliga värdighet förlustig, om ej felet är så ringa, att varning bör anses vara tillfyllest.

51 §

Underlåter präst att efterkomma vad angående ämbetets värdiga utövande är till efterrättelse föreskrivet, inblandar i predikan eller annan undervisning sådant som är olämpligt, brister i hörsamhet mot sina förmän, utför på präst ankommande förrättningar medan han är skild från tjänsteutövning eller avhållen från utförande av prästerliga förrättningar, ligger genom eget förvållande i kiv och osämja med sina ämbetsbröder eller församlingsmedlemmar, befattar sig med sysslor, göromål och näringar, som ej anstår prästämbetet, inlåter sig såsom ombud eller biträde på rättegångar, som icke angår hans husfolk, för ett osedligt eller lastbart leverne eller uppför sig i eller utom tjänsten på ett för präst ovärdigt sätt eller på annat sätt ås-

Föreslagen lydelse

Ett beslut om avstängning från tjänsteutövning skall iaktas trots att besvär anförts över beslutet.

50 §

Avstängs en tjänsteinnehavare inom församlingen från tjänsteutövning, skall hälften av hans penninglön innehållas under den ifrågavarande tiden. Om han inte döms eller påförs straff för den gärning, på grund av vilken han avstängts från tjänsteutövning, betalas till honom full lön för sagda tid.

Om en sådan tjänsteinnehavare inom församlingen som avstängts från tjänsteutövning genom dom eller beslut avsätts från sin tjänst, betalas inte lön till honom, även om avgörandet inte har vunnit laga kraft. Andras avsättning till ett lindrigare straff, betalas till tjänsteinnehavaren hälften av den penninglön som med stöd av detta moment innehållits hos honom.

51 §

Tillrättavisningsstraff påförs av tillrättavisningsnämnden.

Gällande lydelse

tadkommer förargelse, dömes, om icke anmärkning prövas vara tillfyllest, alltefter sakens natur, till varning eller avhållande från utförande av prästerliga förrättningar för en tid av minst en månad och högst två år eller, ifall omständigheterna är synnerligen försvårande, att gå sin prästerliga värdighet förlustig.

52 §

Präst, som dömes till straff för tjänstefel, må vid allmän domstol åläggas att ersätta den skada han förorsakat.

53 §

Begår präst, som dömts till skiljande från tjänsteutövning och som till fullo eller till någon del utstått sitt straff, nytt brott, skall den omständigheten, att han tidigare straffats, anses såsom försvårande.

Har präst två gånger dömts till skiljande från tjänsteutövning och förbryter han sig anyo, efter det han till fullo eller till någon del utstått sitt straff, skall han gå sin prästerliga värdighet förlustig, såvida icke det

Föreslagen lydelse

Tillrättavisningsnämndens ordförande är biskopen i det stift till vilket svaranden hör. Dessutom har tillrättavisningsnämnden två prästerliga medlemmar och två lekmanna-medlemmar, som skall vara valbara till medlemmar av kyrkomötet. Åtminstone den ena lekmannamedlemmen skall ha avlagt sådan examen som krävs för innehav av domarämbete. Medlemmarna på viss tid är desamma oberoende av stift.

Tillrättavisningsnämndens medlemmar på viss tid väljs av kyrkomötet för tre kalenderår i sänder. I samma ordning väljs två personliga suppleanter för varje medlem på viss tid.

52 §

I tillrättavisningsnämnden åtalar tillrättavisningsombudet, som också i egenskap av åklagare för självständig talan.

Tillrättavisningsombudet förordnas av kyrkostyrelsen för tre kalenderår i sänder. Tillrättavisningsombudet skall ha avlagt sådan examen som krävs för innehav av domarämbete och vara valbar till medlem av kyrkomötet.

53 §

Om kyrkostyrelsen har befogad anledning att förmoda att en präst, en diakon eller en kantor har gjort sig skyldig till brott i tjänsten eller till sådant förfarande som kan leda till tillrättavisningsstraff, skall den se till att förberedande undersökningar företas i saken. Därefter skall kyrkostyrelsen sända undersökningsmaterialet till allmänna åklagaren eller tillrättavisningsombudet, om undersökningen ger anledning därtill.

Sedan tillrättavisningsombudet inhämtat den tilläggsutredning som eventuellt behövs för avgörande av ärendet beslutar tillrättavisningsombudet om huruvida tillrättavisningsförfarande skall inledas. Tillrättavisningsförfarande skall inledas.

Gällande lydelse

nya brottet bör anses vara begånget under mildrande omständigheter.

Vad i 1 och 2 mom. är sagt må ej äga tillämpning, försåvitt innan det nya brottet begicks fem år förflutit från den dag då den brottslige till fullo utstått det straff, som ådömts honom för det tidigare brottet.

54 §

En präst som dömts till skiljande från tjänsteutövning får inte under den tiden hålla förrättningar som hör till prästämbetet. För strafftiden räknas inte tjänsteår, och han får inte under denna utnämnas eller förordnas till prästtjänst. Innehar han en ordinarie tjänst, förlorar han för strafftiden löneförmånerna av tjänsten. Den del av lönen som inte behövs för avlöning av en vikarie tillfaller församlingens församlingsfond.

Präst, som med stöd av 50 § blivit skild från tjänsteutövning, må under strafftiden utföra prästerliga förrättningar, men i övrigt skall på honom tillämpas vad i 1 mom. är bestämt.

Har den som med stöd av 50 § borde dömas till skiljande från tjänsteutövning, redan beviljats avsked eller är han icke ordinarie innehavare av tjänsten, skall han i stället för skiljande från tjänsteutövning ådömas böter på sätt i allmän lag bestäms.

55 §

Varning meddelas av kyrkostyrelsen, sedan vederbörande blivit kallad till dess sammanträde, eller och i brev.

Föreslagen lydelse

farande anhängiggörs genom att svaranden delges yrkandet på tillrättavisningsstraff samt det material, på grundval av vilket tillrättavisningsstraffyrkas. Tillrättavisningsombudet skall sända dessa handlingar även till tillrättavisningsnämnden.

Svaranden skall beredas tillfälle att avge förklaring.

Svaranden har rätt att anlita biträde och ombud vid tillrättavisningsförfarandet.

54 §

Tillrättavisningsnämnden skall verkställa muntlig förhandling om svaranden eller tillrättavisningsombudet det begär eller om nämnden i övrigt anser det vara nödvändigt. Svaranden skall bevisligen kallas till muntlig förhandling. Han kan kallas till en förhandling vid äventyr att hans frånvaro inte utgör hinder för att ärendet avgörs. Tillrättavisningsombudet skall närvara vid den muntliga förhandlingen.

Vid muntlig förhandling kan tillrättavisningsnämnden höra vittnen och sakkunniga. Tillrättavisningsnämnden kan även förordna att muntligt förhör med vittne eller sakkunnig skall hållas vid den underrätt som är lämpligast. Tillrättavisningsombudet och svaranden har rätt att ställa frågor till vittnen och sakkunniga.

Muntlig förhandling är offentlig. Den myndighet som verkställer förhandlingen kan dock vägra pressen eller allmänheten tillträde till förhandlingen eller till en del därav, om det är nödvändigt för att skydda moralen, den allmänna ordningen, den nationella säkerheten eller privatlivet för parterna eller personer som inte fyllt 21 år.

55 §

Tillrättavisningsnämnden är beslutför när alla medlemmar är närvarande. Vid förhinder för ordföranden är den biskop i ett stift som är äldst i tjänsten ordförande för nämnden. Om en annan medlem är frånvarande vid ett sammanträde eller konstateras vara jävig, träder en suppleant i hans ställe.

Om det förekommer avvikande åsikter i

Gällande lydelse

56 §

Biskop må tillrättavisa dem, som i ämbetet står under hans tillsyn, och i sådant syfte kalla vederbörande till sig. På begäran skall till denne utfärdas skriftligt bevis över erhållen anmärkning. Infinner han sig ej då han kallats, skall anmälan därom och om orsaken till kallelsen göras till kyrkostyrelsen, som skall pröva saken i hela dess vidd och vidtaga därav påkallade åtgärder.

57 §

Åtalas präst vid allmän domstol för brott, som bör anses göra honom olämplig för prästerliga förrättningar, skall kyrkostyrelsen, då anledning därtill föreligger, avhålla honom från att tillsvidare utföra dem.

Åtalas präst infor kyrklig rätt, må rätten alltefter omständigheterna tillsvidare avhålla honom från utövandet av prästämbetet eller utförande av prästerliga förrättningar.

Då innehavare av ordinarie prästtjänst är avhållen från tjänsteutövning, skall han åtnjuta sina löneförmåner, dock med avdrag av vad kyrkostyrelsen bestämt till avlöning åt vikarie. Präst, som handhar vikariatet, må i dessa fall erhålla av kyrkostyrelsen fastställd tilläggslön, vilken erlägges ur kyrkosamfundets centralfond.

58 §

Är präst genom slutligt utslag av allmän domstol dömd för brott, som avses i 57 § 1 mom., skall kyrklig rätt döma honom att gå sin prästerliga värdighet förlustig. Är han

Föreslagen lydelse

tillrättavisningsnämnden avgörs ärendet genom omröstning med iakttagande av samma förfarande som vid kollegiala domstolar.

Medlemmarna i tillrättavisningsnämnden handlar under domaransvar. En medlem som inte tidigare har avlagt domared eller avgett domarförsäkran skall innan han påbörjar sitt uppdrag göra det vid en allmän domstol, kyrkliga överdomstolen eller kyrkostyrelsen.

56 §

Tillrättavisningsnämndens beslut uppgörs som en separat expedition. Beslutet skall innehålla grunderna för avgörandet och de lagrum som tillämpats.

Beslutet delges i den ordning som bestäms för delgivning i förvaltningsärenden. Delgivningen handhas av kyrkostyrelsen.

Tillrättavisningsombudet anses ha fått del av beslutet den dag beslutet fattades.

57 §

Om en biskop gör sig skyldig till en sådan förseelse som nämns i 42 §, kan biskopskonferensen påföra honom tillrättavisningsstraff enligt samma paragraf. Biskopskonferensen kan förordna en särskild åklagare, om den anser det vara nödvändigt.

I ärenden som avses i denna paragraf skall iaktas vad som bestäms i 45–49 §§. Om avstängning av biskop från tjänsteutövning beslutar dock biskopskonferensen.

58 §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

domd för brott av annat slag, skall han, då anledning därtill anses föreligga, skiljas från utförande av prästerliga förrättningar för en tid av minst en månad och högst två år, varvid denna påföljd, då till frihetsstraff är dömt, skall inträda omedelbart och fortgå utöver tiden för frihetsstraffet under den i utslaget utsatta tiden.

Till skiljande från utförande av prästerliga förrättningar eller förlust av prästämbetet skall dömas, innan präst befordras till att undergå frihetsstraffet.

59 §

Ärenden, som skall rannsakas och avgöras av kyrklig domstol, är sådana ärenden rörande av präst begånget fel i tjänsten eller i uppträdandet, för vilka straff är bestämt i denna lag, men övriga brott, för vilka präst åtalas, skall rannsakas och avgöras av allmän domstol på sätt därom särskilt bestäms. Beslut om vederbörandes dömande till skiljande från tjänsteutövning och till att gå sin prästerliga värdighet förlustig ankommer dock alltid på kyrklig domstol.

Är präst angiven eller åtalad för genom en handling begånget fel i tjänsten eller i uppträdandet, som faller under kyrkans domsrätt, skall ärendet rannsakas inför allmän domstol, och efter det att denna avkunnat slutligt utslag rörande överträdelsen av allmän lag, skall kyrklig domstol avgöra, på vilket sätt vederbörande enligt denna lag som präst skall dömas för brottet.

Har allmän domstol dömt präst för i 2 mom. avsett eller för annat brott till skiljande från tjänsteutövning eller avsättning eller till frihetsstraff, skall den kyrkliga domstolen, sedan utslaget vunnit laga kraft, likaså avgöra vilken verkan brottet skall ha i fråga om den dömdes prästtjänst.

I de ovan i denna paragraf nämnda fallen skall den allmänna domstolens protokoll och utslag insändas till kyrkostyrelsen inom trettio dagar från det utslaget avkunnats eller givits.

60 §

Vad som ovan i detta kapitel bestäms om präster gäller även diakoner, dock i fråga om 44, 49, 50 och 51 §§ endast i tillämpliga delar. Detsamma gäller beträffande kantorer,

59 §

Om ersättning av skada som åstadkommit i tjänsten gäller vad som särskilt bestäms. Ersättningsanspråk behandlas särskilt oberoende av tillrättavisningsförfarande som anhängiggörs enligt denna lag.

60 §

När kyrkostyrelsen behandlar sådana ärenden som nämns i 49 § 1 mom., 52 § 2 mom. och 53 § 1 mom. är den prästerliga medlemmen i kyrkostyrelsen ordförande. De

Gällande lydelse

med undantag av 43 och 44 §§. En kantor skall likväl i stället för att dömas till förlust av sin prästerliga värdighet dömas till avsättning.

61 §

Den som dömts till att gå sin prästerliga värdighet förlustig mister även den präst- eller dianontjänst, som har innehar.

Den som dömts till att gå sin prästerliga värdighet förlustig äger icke rätt att utföra prästerliga förrättningar, ej heller att bära prästerlig dräkt.

62 §

Biskopskonferensen må, om synnerligen vägande skäl därtill föreligger, återställa prästerlig värdighet åt den som gått den förlustig.

63 §

Kyrklig underrätt handlägger och avgör med iakttagande av laga rättegångsordning under dess domsrätt fallande brottmål, aningen på grundvalen av handlingar, varvid den åtalade skall beredas tillfälle att inkomma med skriftlig förklaring, eller efter att ha hört den åtalade personligen, då detta befinnes nödligt. Uteblir han utan laga förfall, må detta dock icke hindra målets avgörande.

Kräves för utredning av ärende vittnesförhör, skall detta förrättas inför kyrklig underrätt eller inför den allmänna domstol, där det lämpligast kan ske. Den åtalade skall kallas till vittnesförhöret.

Finner kyrklig underrätt i något ärende särskild åklagare nödig, skall den därtill förordna lämplig prästman.

Föreslagen lydelse

biskopar som är medlemmar i kyrkostyrelsen deltar inte i ärendenas behandling.

61 §

En biskop får tillrättavisa dem som i tjänsten står under hans tillsyn och i sådant syfte kalla vederbörande till sig. På begäran skall skriftligt bevis utfärdas över tillrättavisningen.

6 a kap.

Kyrkliga överdomstolen

62 §

Kyrkliga överdomstolen behandlar besvär över tillrättavisningsnämndens beslut.

63 §

I behandlingen av ärenden i kyrkliga överdomstolen deltar de av stiftens biskopar som är ojäviga samt två prästerliga medlemmar och tre lekmannamedlemmar. Ordförande i kyrkliga överdomstolen är ärkebiskopen eller vid förhinder för honom den biskop i ett stift som är äldst i tjänsten.

De prästerliga medlemmarna och lekmannamedlemmarna samt två prästerliga suppleanter och tre lekmannasuppleanter i kyrkliga överdomstolen väljs av kyrkomötet för tre kalenderår i sänder. Åminstone en lekmannamedlem och en lekmannasuppleant skall ha avlagt sådan examen som krävs för innehav av domarämbete. Han är samtidigt domstolens sekreterare.

De prästerliga medlemmarna och de prästerliga suppleanterna skall kunna väljas till prästerliga medlemmar av kyrkomötet. Lekmannamedlemmarna och lekmannasuppleanterna skall kunna väljas till lekmannamedlemmar av kyrkomötet.

Gällande lydelse

Kyrklig underrätts sammanträden är offentliga, såframt icke rätten på grund av målets art annorlunda bestämmer.

64 §

Angående ärendenas behandling i kyrkliga överdomstolen gäller i tillämpliga delar vad i 63 § är bestämt om kyrklig underrätt.

65 §

Angående biskop gäller vad i 43 § är bestämt.

Gör sig biskop skyldig till sådan förseelse, som nämnes i 44, 45, 46, 48, 49 och 51 §§, skall han rannsakas och dömas av biskopskonferensen, som skall förordna en särskild åklagare, då den finner detta nödligt.

Biskop, som dömts till att gå sin tjänst förlustig eller till skiljande från tjänsteutövning, må icke bestrida sin tjänst så länge målet icke blivit slutligt avgjort.

Har biskop gjort sig skyldig till brott, för vilket åtal skall väckas vid allmän domstol, och är brottet av sådan art, att därpå kan följa skiljande från tjänsteutövning eller avsättning, skall biskopen avhålla sig från tjänsteutövning till dess målet slutligt avgjorts av den allmänna domstolen.

Biskopskonferensen besluter, sedan den allmänna domstolens utslag givits, om påföljderna i målet enligt kyrkliga bestämmelser.

66 §

Innan församlingsfullmäktiges beslut får verkställas, skall det underställas kyrkostyrelsen för prövning och fastställelse, om beslutet gäller:

1) försäljning, pantsättning eller byte av församlings fasta egendom, som genom gåva eller testamente eller på annat lagligt sätt tillfallit församlingen och blivit anslagen till vissa ändamål, som avser församlingens gemensamma nytta;

Föreslagen lydelse

64 §

Kyrkliga överdomstolen är beslutför då ordföranden samt två prästerliga medlemmar och två lekmannamedlemmar är närvarande, om åtminstone den ena av lekmannamedlemmarna har avlagt sådan examen som krävs för innehav av domarämbete.

I kyrkliga överdomstolen iakttas laga rättegångsordning. Om behandlingen av ärenden samt avfattande och delgivning av beslut gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 54 och 56 §.

65 §

(upphävs)

66 §

Innan församlingsfullmäktiges beslut får verkställas skall det underställas kyrkostyrelsen för prövning och fastställelse, om beslutet gäller

1) försäljning, byte eller annan överlåtelse eller pantsättning av en församlings fasta egendom, eller

Gällande lydelse

2) försäljning av församlings övriga fasta egendom eller värdepapper, med stöd av vilka församlingen äger rätt att besitta fastighet eller del därav; eller

3) upptagning av lån för längre tid än tio år.

Underställning skall även ske, då detta föreskrivits i med stöd av denna lag given förordning.

Föreslagen lydelse

2) upptagning av lån för mer än tio år.

Om ett beslut inte underställs inom ett år efter att det fattats, förfaller beslutet.

Om underställning bestäms även i en förordning som givits med stöd av denna lag.

71 §

En församlingsmedlem får hos kyrkostyrelsen anföra besvär över valet av medlemmar i församlingsfullmäktige inom 30 dagar efter att valresultatet offentliggjorts.

72 §

Angående ärenden, i vilka kyrklig under rätt dömt till förlust av prästerlig värdighet, skall beslutet underställas kyrkliga överdomstolen för granskning.

72 §

Ändring i tillrättavisningsnämndens beslut får sökas genom besvär hos kyrkliga överdomstolen inom 30 dagar efter delfäendet av beslutet. Svaranden och tillrättavisningsombudet har besvär rätt.

73 §

I kyrkostyrelsens beslut må ändring sökas i besvärsväg hos kyrkliga överdomstolen, om ärendet gäller kyrklig rättsskipning, och i annat fall hos högsta förvaltningsdomstolen senast den trettonde dagen efter delfäendet av beslutet.

73 §

Ändring i kyrkostyrelsens och en biskops administrativa beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar efter att beslutet delgivits. Besvär över att valet av en präst, en diakon eller en kantor inte har fastställts efter prövotiden anför dock hos biskopskonferensen.

Besvär får inte anföras över kyrkostyrelsens beslut om reglemente som underställts kyrkostyrelsen, upprättande av tjänsteförslag rörande lediga tjänster och godkännande av en extra kandidat, interimistisk skötsel av tjänster och befattningar, bisysslor, semester och tjänstledighet, rätt för präst, diakon eller kantor att kvarstå i tjänsten utöver avgångsåldern, anstånd med besättandet av kantorstjänst eller val av representanter till kyrkomötet.

Besvär får inte anföras över ett i 1 mom. avsett beslut som gäller fastställande av reglemente, upprättande av tjänsteförslag och godkännande av en extra kandidat, interimistisk skötsel av tjänster och befattningar, bisysslor, semester och tjänstledighet, rätt för präst, diakon eller kantor att kvarstå i tjänsten efter uppnädd avgångsålder, anstånd med besättandet av kantorstjänst eller val av ombud vid kyrkomötet.

75 §

Besvär skall anföras skriftligen. Besvärsskriften skall upptaga ändringssökandens ändringsyrkande, tillräckligt individualiserat, och ändringssökandens eller annan uppsättes av besvärsskriften egenhändig under-

75 §

Om ovan inte bestämts annorlunda, bestäms det i förvaltningsprocesslagen (586/1996) om hur ändring söks i beslut som avses i denna lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

skrift samt, då ändringssökanden icke är undertecknare, uppgift om den persons yrke och hemvist, som avfattat skriften.

Besvärsskriften skall av ändringssökanden eller hans befullmäktigade ombud före besvärstidens utgång ingivas till besvärsmyndigheten.

Besvärsskrift må före besvärstidens utgång tillställas besvärsmyndigheten även med post eller genom bud på sätt därom här stadgat i allmän lag.

76 §

Till besvärsskrift skall fogas det beslut, som överklagas, i original eller officiellt styrkt avskrift samt, då besvärstiden räknas från ansläendet eller delfäendet, bevis därom.

Har av myndighets försummelse följt, att i 1 mom. nämnt bevis icke kunnat bifogas besvärsskriften, skall utredning om den tidpunkt, från vilken besvärstiden skall räknas, anskaffas i tjänsteväg.

(upphävs)

76 §

77 §

Till beslut, vari ändring får sökas medelst besvär, skall besvärkundervisning fogas. I sådan skall angivas besvärsmyndigheten och besvärstiden, med beaktande av vad i allmän lag om räknande av fatalitetid är stadgat samt av vad till besvärsskrift i enlighet med 76 § skall fogas.

Är till beslut fogad besvärkundervisning till väsentlig del bristfällig, skall myndighet, på begäran som gjorts inom stadgad besvärstid, meddela ny, fullständig besvärkundervisning.

Har myndighet försummat att till beslut foga besvärkundervisning, skall sådan på sakägares begäran meddelas även efter den i 70, 71, 73 och 74 §§ nämnda besvärstidens utgång.

Besvärstiden skall i de i 2 och 3 mom. avsedda fallen räknas från den dag, då besvärkundervisningen kommit till besvärandens kännedom.

(upphävs)

77 §

78 §

Har i besvärkundervisning angivits kortare besvärstid än vad stadgat är, skall besvär som anförts inom stadgad tid anses vara anförda i tid. Har i besvärkundervisningen an-

(upphävs)

78 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

givits längre besvärstid än vad stadgat är, skall inom angiven tid anförda besvär anses vara anförda i tid.

Är anvisning om den myndighet, som besvär kan tillställas, oriktig, skall besvären anses vara riktigt anförda, då de tillställts antingen rätt myndighet eller i besvärundervisningen angiven myndighet; och sistnämnda myndighet skall i tjänsteväg överstyra besvären till vederbörande myndighet.

Är meddelad besvärundervisning oriktig till andra delar än de i 1 och 2 mom. nämnda, och har ändrignssökanden vid anförande av besvär följt antingen besvärundervisningen eller vad i saken är stadgat, skall besvären anses vara riktigt anförda.

Har besvärundervisning icke fogats till beslut eller är meddelad besvärundervisning till väsentlig del bristfällig, och har ändringssökanden, utan att begära besvärundervisning eller komplettering av sådan, anfört besvär med iakttagande av laga bestämmelser, skall besvären även anses vara riktigt anförda.

79 §

Inom besvärstiden anförda besvär medför, att beslutets verkställbarhet uppskjutes.

Oavsett besvär må beslut verkställas, då så är i lag eller förordning stadgat eller med stöd därav bestämt eller om beslutet till sin art är sådant, att det skall verkställas omedelbart, eller om beslutets ikraftträdande med hänsyn till församlings fördel icke kan framskjutas.

Då besvär anförts, må besvärmyndigheten förbjuda verkställigheten av beslutet.

(upphävs)

79 §

80 §

Med beslut, varöver besvär med stöd av denna lag får anföras, avses åtgärd, varigenom ärende avgjorts eller icke upptagits till prövning. Över beslut, som är av enbart förberedande eller verkställande art eller gäller avgivande av förklaring, må besvär icke anföras. Ändringsansökan, i vilken endast yrkas på ändring av grunderna för det överklagade beslutet, må icke heller upptagas till prövning.

(upphävs)

80 §

81 §

Vad i allmän lag är bestämt om rätt att

81 §

Vad som i allmän lag bestäms om rätt att

Gällande lydelse

till statlig förvaltningsmyndighet insända handlingar även i annat än i 75 § 3 mom. avsett fall och att av densamma erhålla handlingar skall äga tillämpning även på församlings myndighet och på kyrkostyrelsen.

Föreslagen lydelse

sända in handlingar till statliga förvaltningsmyndigheter och att få handlingar från sådana myndigheter, tillämpas även på församlingsmyndigheter, stiftsbiskopar, kyrkostyrelsen och tillrättavisningsnämnden.

81 a §

Kyrkosamfundets ämbetspråk är finska. Genom förordning bestäms i vilka församlingar kyrkoherdeämbetena kan utfärda ämbetsbetyg även på svenska.

Om användningen av samiska hos myndigheter inom kyrkosamfundet och församlingen bestäms särskilt.

81 b §

De offentliga gudstjänsternas språk är finska.

Offentliga gudstjänster och andra kyrkliga förrättningar kan, i enlighet med anvisningar som stiftets biskop utfärdar, i mån av möjlighet även förrättas på andra språk.

81 c §

För ämbetsbetyg och andra handlingar som utges av kyrkoherdeämbetet, föreståndaren för en klosterförsamling och centralarkivet vid kyrkostyrelsen skall uppbäras lösen enligt vad undervisningsministeriet på framställning av kyrkostyrelsen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagens 36 § 1 och 2 mom. tillämpas på kyrkostyrelsen och 38 § 1 och 3 mom. på kyrkomötet från det att medlemmarna av dessa organ första gången väljs enligt denna lag. Till dess tillämpas på kyrkostyrelsen och kyrkomötet de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Om en präst, en diakon eller en kantor när denna lag träder i kraft är åtalad vid kyrkliga underrätten för ett sådant fel i tjänsten eller uppträdandet, för vilket straff ingår i de bestämmelser som upphävs genom denna lag, skall ärendet slutbehandlas i tillrättavisningsnämnden med iakttagande av de upphävda bestämmelserna. Om förseelsen är av den arten att den enligt den nya lagen kan behandlas i tillrättavisningsförfarande, och kyrkliga underrätten inte har meddelat ett slutligt utslag i saken, skall den dock behandlas som ett tillrättavisningsärende enligt denna lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om ett fel i tjänsten eller uppträdandet eller en förseelse begås innan denna lag träder i kraft, skall straff dömas ut eller tillrättsvisningsstraff påföras med stöd av den lag som leder till ett lindrigare straff för den skyldige.

Den tidsfrist som bestäms i 66 § 3 mom. räknas tidigast från den dag då denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
